

Miljøgodkendelse
til
Holbækvej 174B
4450 Jyderup

Efter § 12 i husdyrgodkendelsesloven

Indholdsfortegnelse

1	Miljøgodkendelsen	3
1.1	Afgørelse	3
1.2	Resumé.....	3
1.3	Offentlighed	3
1.4	Klagevejledning.....	4
1.5	Gyldighed	4
1.6	Revurdering af miljøgodkendelsen	4
1.7	Ophør	5
1.8	Godkendelsens indhold og vurderinger.....	5
2	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	6
2.1	Nye og eksisterende anlæg på ejendommen.....	6
2.2	Anlæggets beliggenhed ift. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	6
2.3	Placering i landskabet.....	6
3	Husdyrholdet og produktionsforhold	8
3.1	Husdyrholdet og staldanlæg	8
3.2	Fodring.....	9
4	Gødningstyper og -håndtering	10
4.1	Husdyrgødning	10
4.2	Fosforindhold i husdyrgødningen	11
4.3	Zinkindhold i husdyrgødningen.....	11
5	Gener fra husdyrbrugets anlæg	12
5.1	Lugt.....	12
5.2	Fluer og skadedyr	14
5.3	Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner	14
5.4	Transport	15
6	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	16
6.1	Ammoniakfordampning og naturområder.....	16
6.2	Udbringningsarealer og husdyrgødning	18
7	Egenkontrol, management og alternative løsninger	30
7.1	Management og egenkontrol.....	30
7.2	Alternative løsninger	31
8	Bilag	32
Bilag 1.	Miljøgodkendelsens vilkår – samlet oversigt.....	32
Bilag 2.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)	34
Bilag 3.	Anlægstegning med nummer på bygningsafsnit og lagre	38
Bilag 4.	OML – Beregning (fra ansøger).....	39
Bilag 5.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder fra anlæg.....	50
Bilag 6.	Udbringningsarealer	56
Bilag 7.	Kort over udbringningsarealer.....	57
Bilag 8.	Natura 2000-områder – marine udpegningsgrundlag og trusler	61
Bilag 9.	Hvidbog – Høring af udkast til miljøgodkendelse	64

1 Miljøgodkendelsen

1.1 Afgørelse

Holbæk Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Holbækvej 174B, 4450 Jyderup. Miljøgodkendelsen giver tilladelse til, at dyreholdet på ejendommen kan udvides til en årlig produktion af 645 årssøer, 26.000 smågrise og 340 polte.

Desuden omfatter miljøgodkendelsen alle dyrkningsarealer tilknyttet ansøgers CVR nummer.

Miljøgodkendelsen gives med hjemmel i § 12 i husdyrgodkendelsesloven¹ med de vilkår som fremgår af godkendelsen samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at produktionen indrettes og drives i overensstemmelse med oplysningerne i ansøgningen og miljøgodkendelsens redegørelser, og at produktionen opfylder miljøgodkendelsens vilkår, som fremgår enkeltvis i miljøgodkendelsens tekst og med samlet oversigt i bilag 1.

Endvidere er det en forudsætning, at de til enhver tid gældende regler på området overholdes. Miljøgodkendelse fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

1.2 Resumé

Michael Bosebjerg Jensen, Aggersvoldvej 30, 4440 Mørkøv har ansøgt om en miljøgodkendelse af sin ejendom på Holbækvej 174B, 4450 Jyderup og herunder en udvidelse fra 242,02 DE³ til 272,47 DE i søer og smågrise.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges til den eksterende stald i den østlige ende.

Den ansøgte ejendom er del af bedrift med CVR nummer 25575342.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Holbæk Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 1. juni 2016.

1.3 Offentlighed

Ansøgningen blev offentliggjort den 7. oktober 2016. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 2 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 22. december 2016 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, skønnede parter i sagen og ansøger selv. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

³ DE opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen - Bekendtgørelse nr. 1324 af 15. november 2016 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning ensilage m.v.

Der indkom bemærkninger til udkastet. Disse fremgår af bilag 9, hvoraf også kommunens kommentarer fremgår. Bemærkningerne gav anledning til tilføjelse af tekst i afsnit 5.2 og 7.1.

1.4 Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af dig, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og naboer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen være indgivet til Miljø- og Fødevareklagenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort, regnes klagefristen dog altid fra datoen for offentliggørelsen.

Det vil sige at klagefristen i dette tilfælde er den **27. marts 2017**, senest klokken 23:59.

Du skal klage via Klageportalen ved at logge på med din NEM-ID på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du kan finde nærmere information om, hvordan man klager via Nævnenes Hus' hjemmeside (www.naevneneshus.dk).

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, vil du blive opkrævet et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Holbæk Kommune, att. Vækst og Bæredygtighed. Kommunen sender derefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage har normalt ikke opsættende virkning. Det vil sige at afgørelsen kan udnyttes, mens klagen behandles – medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

1.5 Gyldighed

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter afgørelsesdatoen – det vil sige senest den 27. februar 2019. Hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

1.6 Revurdering af miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering af denne miljøgodkendelse skal dog foretages, når der er gået 8 år. Det vil sige at revurdering skal påbegyndes i 2025.

1.7 Ophør

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en forsvarlig nedlukningsplan.

Vilkår:

- 1.7.1 Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspredning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

1.8 Godkendelsens indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt.

Gennem husdyrgodkendelsesloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi (Best Available Technology). BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU-direktivets krav herom. Der skal redegøres for BAT på følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

Holbæk Kommune vurderer, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Holbæk kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven.

Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed, den 27. februar 2017

Birgitte Wendelboe
Afdelingsleder

2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

2.1 Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Vilkår:

- 2.1.1 Den nye stald og ny lade/udleveringsrum skal i det ydre være som eksisterende stald. Taghøjde og -hældning skal være som eksisterende stald.

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges ny stald med to staldafsnit (stald 8 og 9) til smågrise og polte på ca. 700 m² og en ny lade/udleveringsrum på ca. 250 m². Den nye stald og lade/udleveringsrum bygges i direkte forlængelse af den østvendte gavl på den eksisterende so- og klimastald. Se figur 1 og 2 på næste side.

Den nye stald og lade/udleveringsrum bygges i traditionel stol med facader beklædt med grå søsten og tagplader af grå fibercementplader, hvilket er det samme som den eksisterende stald. De nye bygninger er ikke højere end eksisterende.

Det er kommunens vurdering, at der ikke er væsentlige hensyn til landskab, natur miljø samt naboer, der taler imod den foreslåede placering af stald og lade (se afsnit 2.3. "Placering i landskabet").

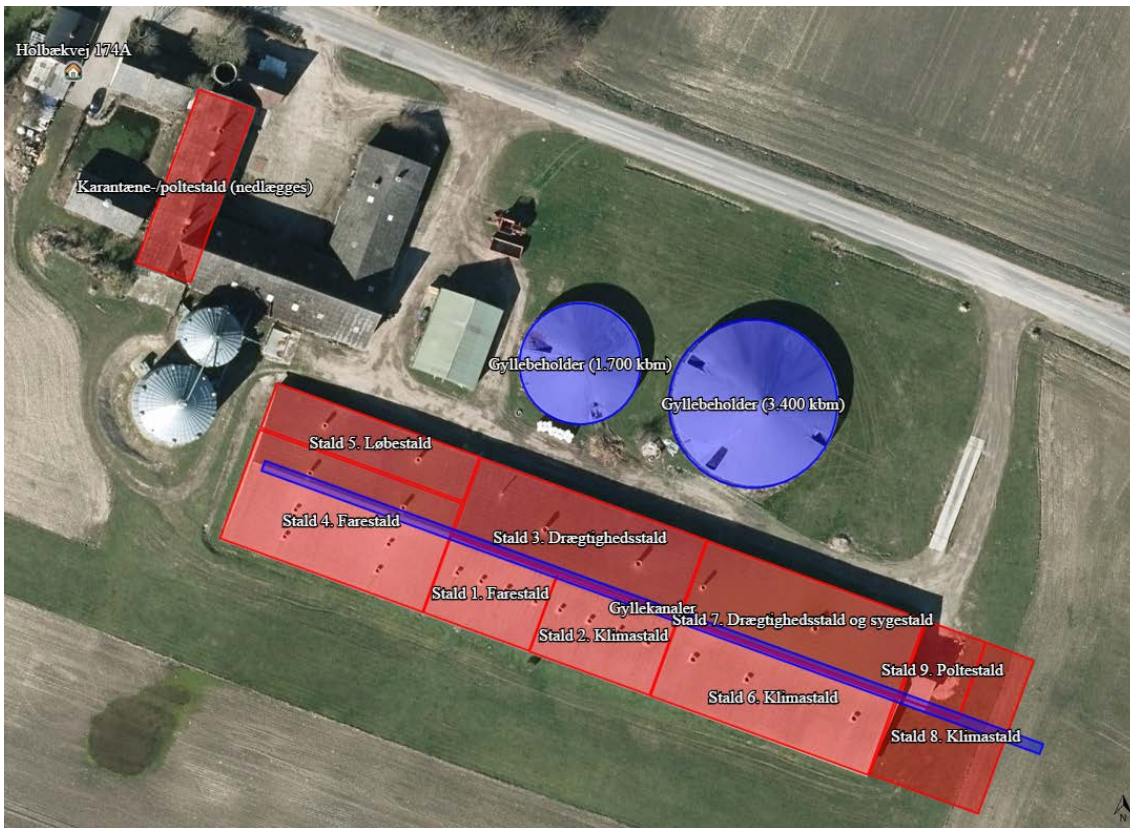
2.2 Anlæggets beliggenhed ift. fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov-, vej- og kirkebyggelinjer.

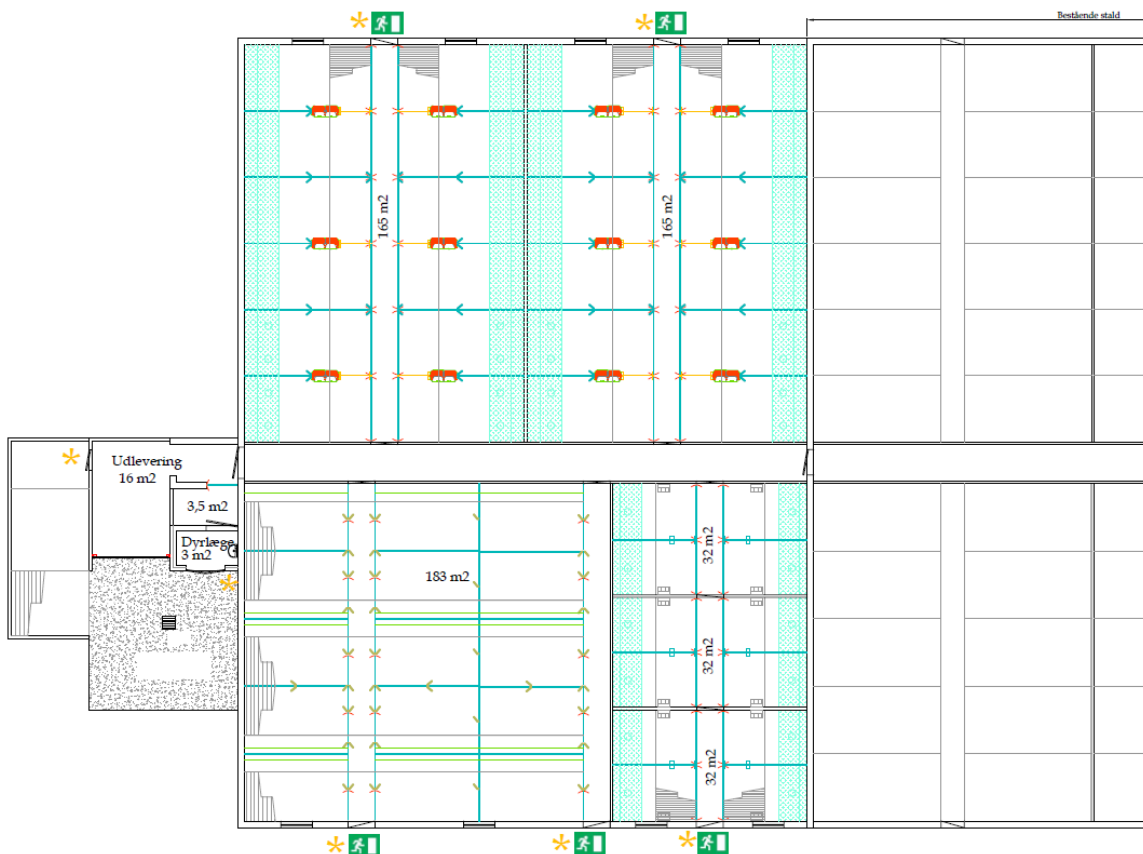
Kommunen har konstateret, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i husdyrgodkendelsesloven er overholdt.

2.3 Placering i landskabet

Der er ingen specielle udpegninger (værdifuldt kulturmiljø, særligt bevaringsværdigt landskab mm.) i området, hvor husdyrbruget er placeret.

Figur 1. Anlægstegning – staldafsnit og husdyrgødningslagre

Figur 2. Anlægstegning – Nye staldafsnit og ny lade/udleveringsrum (til venstre på tegning)

3 Husdyrholdet og produktionsforhold

3.1 Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

3.1.1 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægtgrænser	Antal Årsdyr	DE	Antal stipladser
Polte, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	9	30 – 120 kg	340	10,81	150
Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	2, 6 og 8	7,1 - 30 kg	26.000	115,44	4.500
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	3 og 7		485	76,96	385
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	5		160	25,39	120
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1 og 4		645	43,86	140
Dyreenheder i alt				272,47	

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den nedenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt mener kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal leve op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, som er opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunen har foretaget beregning af BAT-niveauet for produktionen, se tabel 1.

Tabel 1. Beregning af BAT-niveau for ammoniakemission.

	Antal årstyr	Vejledende ammoniakemission	
		Kg N/ år / dyr	kg N/år
Polte, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv i ny stald	340	0,3*1,26 ¹	128,56
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv i eksisterende stald	18.000	0,043 * 0,913 ¹	706,60
Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv i ny stald	8.000	0,0366 * 0,91 ¹	267,30
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, eksisterende stald	485	3,01 * 0,70 ²	1021,90
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv i eksisterende stald	160	2,5 * 0,70 ²	280,00
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv i eksisterende stald	645	2,5 * 0,30 ²	483,75
Den samlede emission fra anlæg må maksimalt være:			2888,11

- 1) korrigeret for ændrede vægtgrænser
- 2) korrigeret for 70/30 fordelingen af søer i drægtigheds-/farestald.

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet, at der vil være en emission fra den ansøgte produktion på 2856,83 kg N/år.

BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt.

I beregningen af ammoniakemission indgår effekten af den faste overdækning, der allerede er etableret på den største gyllebeholder. Dette er således en forudsætning for overholdelse af BAT, og der stilles vilkår herom (afsnit 4.1). Den allerede etablerede faste overdækning af den mindste gyllebeholder betragtes som et frivilligt tiltag, der ikke stilles vilkår om.

3.2 Fodring

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten. Tilsvarende er det BAT, at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase – for at få reduceret fjerkræs og slagtesvins fosforudskillelse.

Ansøger har oplyst at:

Der anvendes hjemmeblandet tørfoder. Foder opbevares dels i to siloer og dels i korn/foderlade. Der udarbejdes produktionsrapport. I den forbindelse optimeres foderblandingerne så tildelingen af N og P tilpasses dyrenes behov. Der er således stor fokus på, at husdyrgødningens indhold af næringsstoffer minimeres. I øvrigt tilrettelægges foderingen, så mængden af foderrester minimeres.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

4 Gødningstyper og -håndtering

4.1 Husdyrgødning

Vilkår:

- 4.1.1 Den største af gyllebeholderne skal være forsynet med fast overdækning.
- 4.1.2 Der skal til stadighed rådes over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for gylle på ejendommen.

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er svinegylle. I følge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 7.383 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 5.700 m³ (se tabel 2), hvilket svarer til 9,3 måneders opbevaring.

Tabel 2. Anlæg til opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gyllebeholder	4	1.700	Teltoverdækning
Gyllebeholder	5	3.400	Teltoverdækning
Gyllekummer og fortank		600	
I alt		5.700	

Placeringen af gyllebeholderne på ejendommen fremgår af oversigtstegningen i bilag 3

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt en gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderen skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

4.2 Fosforindhold i husdyrgødningen

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof (1,4 DE/ha) vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges. Miljøstyrelsen har i sin vejledning om emissionsgrænseværdier fastlagt, hvor langt man kan nå ned i kg P/DE ved hjælp af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Denne grænse for de enkelte husdyrgrupper fremgår af kolonnen Kg P/DE i tabel 3. Tabellen viser desuden, hvor stort fosforindholdet i alt må være i husdyrgødningen i den ansøgte produktion (BAT-niveauet).

Tabel 3. Beregning af BAT-niveau for fosfor.

	Antal DE	Kg P/DE	Kg P
Søer	146,21	23,9	3.494,42
Smågrise	115,44	29,2	3.370,85
Slagtesvin/Polte	10,81	22,3	241,06
Fosforindholdet i husdyrgødning må maksimalt være i alt			7.106,33

Ifølge ansøgningen produceres der på ejendommen i alt 6827 kg P i husdyrgødningen i ansøgt produktion.

Kommunens vurdering vedrørende BAT

Kommunen vurderer, at projektet lever op til BAT-kravet hvad angår fosforindholdet i husdyrgødningen.

4.3 Zinkindhold i husdyrgødningen

Indholdet af zink i danske landbrugsjorde, der har fået husdyrgødning fra svin, er steget de senere år. For højt zinkniveau kan være til skade for faunaen i jordbunden. Miljøstyrelsen har i vejledning af 18. maj 2016 bedt kommunerne foretage en vurdering i forbindelse med miljøgodkendelser, især når der indgår smågrise i produktionen, fordi disse ofte behandles med medicinsk zink.

Miljøstyrelsen angiver selv, at det ikke er nødvendigt at stille særlige vilkår i miljøgodkendelsen, hvis husdyrgødningen fra smågrise afsættes til et fælles biogasanlæg, hvor gylle opblandes med andre gødningstyper. Det er heller ikke nødvendigt at stille særlige vilkår, hvis maksimalt 40 % af den samlede mængde udbragt gødningen er fra smågrise.

I den ansøgte produktion er 21 % af den udbragte gødning fra smågrise, der er derfor ikke stillet særlige vilkår i forhold til brugen af medicinsk zink.

5 Gener fra husdyrbrugets anlæg

5.1 Lugt

Vilkår:

- 5.1.1 Afkast nr. 1-6, 15-22 og 24 (markeret med rød på bilag 4B "Placering af afkast") skal forhøjes med 1 meter, og der skal monteres miljøkryds i disse afkast.
- 5.1.2 Afkast nr. 25-32 (markeret med blå på bilag 4B "Placering af afkast") skal være 0,3 meter over kip af bygningen, og der skal monteres miljøkryds i disse afkast.
- 5.1.3 Faktura for indkøb og opsætning af miljøkryds skal fremsendes til kommunen, når de er opsat.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabel 4. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Tabel 4. Geneafstande og gennemsnitsafstande.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstande (m)
Enkelt bolig	167	167	146
Samlet bebyggelse	326	326	760
Byzone / sommerhusområde	527	527	933

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen. Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo eller områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum.

Den nuværende karantæne/poltestald, der ligger tæt på naboer, nedlægges.

Nærmeste naboer uden landbrugspligt ses på figur 3. Som det fremgår af ovenstående skema er geneafstand til enkelt bolig ikke overholdt. Det kan ses ved, at den korrigerede geneafstand er større end vægtet gennemsnitsafstand.

Ansøger ønsker at erstatte ovennævnte beregning, som er udført med standardforudsætninger for ventilation af staldene, med en beregning efter OML-modellen, idet ventilationsforholdene ændres af hensyn til at mindske lugtgene ved nabobeboelse. Størstedelen af de eksisterende ventilationsafkast på staldene forhøjes med 1 meter, og der isættes miljøkryds i disse. Ventilationsafkast på den nye stald placeres højt (tæt på kip), og der isættes også miljøkryds i disse. Se ansøgers nærmere beskrivelse i bilag 4, hvor også resultaterne af OML-beregningen fremgår.

Holbæk Kommune vurderer på baggrund af afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet, at OML-modellen kan bruges i det konkrete tilfælde, da ventilationsforholdene er markant ændret.

De to nærmeste enkeltboliger uden landbrugspligt er:

Holbækvej 165, som ligger i afstand af 146 meter fra anlæggets lugtcentrum i retning 340° (nord-nordvest). Lugten er beregnet til 12 OUE/m³.

Holbækvej 174A, som ligger i afstand af 154 meter fra anlæggets lugtcentrum i retning 310°-320° (nordvest). Lugten er beregnet til 15 OUE/m³.

Genekriteriet for lugt er ifølge bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen 15 OUE/m³.

Genekriterierne er derfor overholdt

Der stilles vilkår til ventilationsanlægget jævnfør forudsætningerne for OML-beregningen.

Figur 3. Afstanden til nærmeste naboer uden landbrugspligt

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

5.2 Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer.

Ansøger har oplyst, at i det omfang det er nødvendigt, vil der blive foretaget fluebekæmpelse i staldene. Dette vil i så fald ske med gift og gyllefluer og primært foregå om sommeren.

Det er husdyrbrugets almindelige pligt, at holde stalde, lagre og andre anlæg i forsvarlig rottesikret stand. Derudover holdes i videst mulig omfang ryddeligt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, som derefter anviser bekæmpelse. Ansøger oplyser, at der er tegnet et serviceabonnement med en autoriseret skadedyrsbekæmper, som foretager regelmæssig kontrol og bekæmpelse (5 årlige besøg).

Døde dyr opbevares indtil de bliver afhentet, efter reglerne i bekendtgørelsen herom⁴. Ansøger har oplyst, at døde dyr konkret opbevares på betonplads med spalter.

Kommunen vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

5.3 Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

Vilkår:

5.3.1 Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A). Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger, og der skal rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier.

Dag	Kl.	dB(A)
Mandag-fredag Lørdag	07-18 07-14	55
Mandag-fredag Lørdag Søn- og helligdage	18-22 14-22 07-22	45
Alle dage	22-07	40

De væsentligste stationære støjklender fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, gyllepumper, foderanlæg samt den daglige brug af traktor og transporter til og fra ejendommen. Der må endvidere

⁴ Bek. 558 af 01-06-2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen. Hovedparten af de stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med håndtering af foder og halm. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan komme fra staldanlæg, hvor der er tændt lys i tidsrummet kl 6.00 - kl 20.00.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

5.4 Transport

I miljøgodkendelsen skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foderstoffer og levering/afhentning af slagtesvin samt gylletransporter sker i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning kan ske aften og nat i forårsperioden.

Transport af korn og halm sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat

Kommunen vurderer, at kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af bilag 2.

6 Bedriftens påvirkninger af natur og miljø

6.1 Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 30 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er i Miljøstyrelsens ansøgningssystem beregnet til 2795 kg N/år i nudrift og 2857 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 62 kg N/år.

Der er ingen Natura 2000 områder (kategori 1-natur) eller naturområder karakteriseret som kategori 2-natur tæt på husdyrbruget. Der er flere mindre overdrev og moser beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven, samt potentiel ammoniakfølsom skov. Se ansøgers redegørelse i bilag 2.

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i to udvalgte naturpunkter (se nedenstående kort) er beregnet til 0,0 – 0,5 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- Vil have en neutral effekt på naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur).
- Ikke vil påvirke naturarealer beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 2-natur) eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur).
- Vil have en neutral effekt på yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV.

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i bilag 5.

Figur 4. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1 og 2 (Gul prik).

6.2 Udbringningsarealer og husdyrgødning

Vilkår:

- 6.2.1 Der må maksimalt udbringes husdyrgødning bedriftens 399,98 hektar udbringningsarealer svarende til 554 dyreenheder (DE) med et indhold på maksimalt 53.368 kg kvælstof og 13.927 kg fosfor per planår (1/8-31/7). Dette svarer til et dyretryk på 1,39 DE/ha, 133,4 kg N/ha og 34,8 kg P/ha.
- 6.2.2 For bedriften skal et af følgende to virkemidler anvendes:
- Etablering af 3 % ekstra efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøde, eller
 - Reduktion af kvælstofkvote med 2 %.
- Valg af virkemiddel skal være for ét planår (1/8-31/7) ad gangen.

6.2.1 Bedriftens udbringningsarealer

I ansøgningen indgår i alt 399,98 hektar, som er egnet til udbringning af husdyrgødning. Udbringningsarealerne drives samlet under bedriften Aggersvoldvej 30, 4440 Mørkøv med CVR nummer 25575342, som drives af ansøger. Sammensætning af udbringningsarealerne fremgår af bilag 6. Udbringningsarealernes beliggenhed fremgår af bilag 7.

Størstedelen af udbringningsarealerne er allerede en del af en eksisterende miljøgodkendelse af 21. juli 2014 til ejendommen Bjergby Engvej 2, 4440 Mørkøv, som også drives af ansøger. Det er arealerne nummereret 1,0 – 9,0 i bilag 6, og som også er markeret med vandret, blå skravering i bilag 7.

167,39 hektar af de ansøgte udbringningsarealer har ikke tidligere været miljøvurderet efter husdyrgodkendelsesloven. De nye udbringningsarealer er nummeret 10,0 -27,0 i bilag 6, og de er udelukkende markeret med rød skravering i bilag 7. De nye arealer hører til ejendommene Langevang 6, 4440 Mørkøv; Holbækvej 159, 4450 Jyderup og Holbækvej 174 B, 4450 Jyderup.

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk fortages samlet for alle udbringningsarealerne. I de følgende afsnit vurderes eksisterende og nye udbringningsarealer derfor samlet. Dog vil der i det indledende afsnit om ammoniaktab til natur (afsnit 3.2.4.1) ske en opdeling i eksisterende og nye udbringningsarealer, da opgørelsen af hidtidig dyretryk sker på forskelligt grundlag.

Alle udbringningsarealerne er angivet som drænedede og kan ikke vandes. Sædskifte for udbringningsarealerne er sat lig referencesædskiftet.

6.2.2 Husdyrgødning og gødskning

Ansøger har flere ejendomme med husdyrproduktion, som drives under bedriften Aggersvoldvej 30, 4440 Mørkøv med CVR nummer 25575342. Ud over Holbækvej 174 B, som miljøgodkendes med denne miljøgodkendelse, er der miljøgodkendelse på ejendommen Bjergby Engvej 2. Al husdyrgødning fra de to ejendomme med miljøgodkendelse vil blive udbragt på udbringningsarealerne i denne miljøgodkendelse.

Fra bedriften afsættes husdyrgødning til andre bedrifter. Da denne husdyrgødning kommer fra ejendomme uden miljøgodkendelse, kræves ikke separate arealgodkendelse til disse andre bedrifter.

I tabel xx fremgår ansøgers opgørelse af indholdet i husdyrgødningen fra ansøgers bedrift.

Tabel xx. Ansøgers opgørelse af indhold i husdyrgødningen fra ansøgers bedrift.

Produceret gødning	Gødningstype	Kvælstof	Fosfor	Dyreenheder
Holbækvej 174B*	Svinegylle	26.068	6.827	272,5
Bjergby Engvej 2*	Svinegylle	25.727	5.637	247,4
Ny Bjergbyvej 14**	Svinegylle	13.013	3.358	136,1
Aggersvoldvej 30**	Svinegylle	11.793	3.263	130,5
Holbækvej 159**	Svinegylle	2.170	555	22,9
Langevang 6**	Svinegylle	11.300	2.890	119,2
Total egen produktion		90.071	22.530	928,6
Fraført gødningsmængde				
Aftalearealer***	Svinegylle	36.703	8.603	374,1
Udbragt på bedriften i alt		53.368	13.927	554,5

* Miljøgodkendte husdyrbrug.

** Ikke miljøgodkendte husdyrbrug.

*** Aftalearealerne skal ikke godkendes, da der ikke tilføres husdyrgødning fra miljøgodkendte ejendomme.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for håndtering af gødning samt de miljømæssige konsekvenser ved udbringning.

Kommunens vurdering

Miljøgodkendelsens vurderinger er foretaget på baggrund af ansøgt tilførsel af dyreenheder, kvælstof og fosfor. Der stilles derfor vilkår om maksimal tilførsel af dyreenheder, kvælstof og fosfor

Modtager bedriften anden organisk gødning end husdyrgødning, skal det meddeles til kommunen. Vi vil efterfølgende tage stilling til, om dette medfører ændringer eller tillæg til godkendelsen.

6.2.3 Gødningshåndtering og gener fra udbringingsarealerne

Der kan lokalt forekomme gener som følge af husdyrbrugets markdrift. Der kan forekomme støvgener i forbindelse med høst, samt når der presses halm og lignende. Der kan være støjafgivelse fra maskinerne i forbindelse med markdriften, og det kan ikke udelukkes at dette lokalt kan opleves som generende. Ovenstående gener forekommer typisk i relativt afgrænsede perioder.

Håndtering af husdyrgødning vil ofte give lugtgener specielt for naboer, der bor tæt ved arealerne. Lugtgener er i den forbindelse meget svære at undgå, men bør i videst muligt omfang begrænses.

Kommunens vurdering

For at reducere eventuelle nabogener henstiller kommunen til at ansøger, inden der udbringes husdyrgødning, underretter naboer til marker, der ligger tæt på beboelse. Orienteringen kan foregå skriftligt, mundtlig eller via sms.

Husdyrgødning bør så vidt muligt udbringes i overskyet, køligt og let fugtigt vejr, hvorved der ikke afgives unødigt megen ammoniak og lugt.

Eventuelt spild af husdyrgødning i forbindelse med transport på offentlige veje eller private fællesveje bør straks opsamles.

Vi vurderer, at lugt-, støv- og støjafgivelsen fra husdyrbrugets udbringningsarealer generelt ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler, praksis for godt landmandskab samt vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

6.2.4 Natur

6.2.4.1 Ammoniaktab fra udbringning af husdyrgødning

Ved udbringning af husdyrgødning sker der en ammoniakfordampning. En stor del af denne ammoniak afsættes på vegetationen på nærliggende arealer. Ammoniak, der deponeres fra luften (ammoniakdeposition), tilfører derfor nærliggende arealer kvælstof, som for mange sårbare naturtyper er det begrænsende næringsstof. Ekstra kvælstof kan selv i begrænsede mængder betyde en væsentlig negativ påvirkning af naturtypen.

I forhold til at vurdere ammoniakfordampning fra udbringningsarealer har kommunen ikke modeller til rådighed, hvor man kan foretage egentlige fladekildeberegninger af udbringningsarealernes påvirkning af naboarealer. I søer og vandløb afsættes generelt mindre ammoniak fra luften, idet søer og vandløb har en lille overflade med lille ruhed.

Ved tilførsel på over 1 kg N/ha/år kan der påvises en direkte påvirkning af et naturområde⁵. I henhold til Wiki-vejledningen⁶ vil der ved afstande mellem udbringningsarealet og naturområdet på over 100 meter, sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha. Ved udbringning af svinegylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha.

Der er især tre forhold, der gør sig gældende i den konkrete vurdering af udbringningsarealernes påvirkning af naturtyper⁷:

- afstand mellem udbringningsareal og naturområde
- husdyrgødningstype og udbringningsteknologi
- udbringningsarealets størrelse.

Kommunen har undersøgt i hvilket omfang de nye udbringningsarealer i forvejen har modtaget husdyrgødning ved hjælp af gødningsregnskaberne for den bedrift, der tidligere har drevet de pågældende arealer. I en seksårig periode (høstår 2010-2015) har der været dyretryk på 1,30-1,37 DE/ha – i gennemsnit 1,34 DE/ha.

Af miljøgodkendelsen med de eksisterende udbringningsarealer fremgår, at der i perioden 2007-2013 i gennemsnit blev udbragt husdyrgødning med et dyretryk på 1,26 DE/ha. Endvidere fremgår af miljøgodkendelsen med de eksisterende udbringningsarealer, at hidtil tilladt dyretryk er 1,38 DE/ha.

⁵ DMU's notat om modeller for ammoniakbelastning fra enkelte kilder

<http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Individuelt%20krav%20for%20naturomr%e3%a5der%20%20vurdering&File=DMU%20om%20modeller%20for%20ammoniakbelastning%20fra%20enkelte%20kilder.pdf>

⁶ Wiki-vejledningen – Miljøstyrelsens elektronisk vejledning om miljøregulering af husdyrhold. <http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>

⁷ Bilag10 til arbejdsgruppens rapport om Bufferzoner, 2004

http://www2.mst.dk/Wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Ammoniak%20fra%20udbringning%20%20vurdering&File=Bilag_bufferzonerrapport_310304_endelig.pdf

Kommunens vurdering

Alle udbringningsarealer vil blive vurderet i forhold til kategori 1-natur og kategori 2-natur.

Holbæk Kommune vurderer, at der ikke sker ændring af dyretryk på udbringningsarealerne, og miljøgodkendelsen vil derfor ikke medføre mer-emission på over 1 kg N/ha/år.

6.2.4.2 Kategori 1-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder

Natura 2000-områder er en fælles betegnelse for Habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat⁸- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 156: Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å, som ligger cirka 2.000 meter vest for nærmeste udbringningsareal (mark nummer 22,0). Øvrige udbringningsarealer ligger mere end 2.000 meter fra Natura 2000-områder.

Kommunens vurdering

Udbringningsarealerne ligger så langt fra Natura 2000-områder, at udbringning af husdyrgødning ikke vil påvirke Natura 2000-naturtyper inden for områderne.

6.2.4.3 Kategori 2-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder

Der er ikke nogle højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 hektar i nærheden af udbringningsarealerne. Nærmest kategori 2-natur er et overdrev 800 meter syd for mark nummer 19,0.

Kommunens vurdering

Udbringningsarealerne ligger så langt fra kategori 2-natur, at udbringning af husdyrgødning ikke vil påvirke kategori 2-natur.

6.2.4.4 Øvrig natur og bilag IV-arter

Kommunens vurdering

Da mer-emissionen af ammoniak ikke er over 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at der ikke sker tilstandsændringer for kategori 3-natur og anden natur omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 beliggende på og ved udbringningsarealerne.

På ovenstående baggrund vurderer kommunen, at projektet ikke vil føre til tilstandsændringer i levesteder for bilag IV-arter.

6.2.5 Overfladevand og grundvand

6.2.5.1 Beskyttelsesniveau for nitrat

Der er fastsat beskyttelsesniveau for at regulere kvælstofudvaskning fra husdyrgødning til overfladevand. Til vurdering af dette er oplande til vandområder afhængig af jordens reduktionsevne og områdets kvælstofsårbarhed kategoriseret i nitratklasser (0, 1, 2 og 3). Afhængig af hvilken nitratklasse, udbringningsarealet ligger i, kan det betyde skærpelse af de generelle regler (harmonireglerne) vedrørende den maksimale mængde husdyrgødning, som må udbringes per hektar angivet som antal dyreenheder per hektar.

Udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 0 (9,55 ha) og nitratklasse 1 (390,43 ha).

⁸ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter

For nitratklasse 0 gælder de generelle harmoniregler. Det betyder for svinebrug, at husdyrtrykket maksimalt må være 1,4 DE/ha.

Til nitratklasse 1 er fastsat et beskyttelsesniveau svarende til udvaskningen fra 85 % af fuldt husdyrtryk i henhold til harmonireglerne. Det betyder, at husdyrtrykket for arealerne i nitratklasse 1 skal reduceres til 85 % af 1,4 DE/ha (1,19 DE/ha), eller der skal vælges projektilpasninger, der ned sætter udvaskningen af kvælstof tilsvarende.

Udbringningsarealernes placering i nitratklasser medfører, at der maksimalt må udbringes husdyrgødning svarende til 85,36 % af fuldt husdyrtryk. På udbringningsarealerne er udgangspunktet således, at der i forhold til beskyttelsesniveauet maksimalt må udbringes husdyrgødning svarende til 1,20 DE/ha (85,36 % af 1,4 DE/ha).

Der ønskes udbragt 1,39 DE/ha, så i det ansøgte projekt opfyldes beskyttelsesniveauet ved, at vælge et virkemiddel af følgende to alternativer:

- Bedriften etablerer 3 % ekstra efterafgrøder ud over lovpligtig krav, eller
- Bedriftens kvælstofkvote reduceres med 2 %.

Beregninger i IT-ansøgningssystemet viser, at udvaskningen fra rodzonen maksimalt må være 44,7 kg N/ha/år i ansøgt drift. For førstnævnte alternativ viser beregninger i IT-ansøgningssystemet, at den aktuelle udvaskning vil være 44,6 kg N/ha/år. Der er også gennemført beregning af det andet alternativ, som viser, at den aktuelle udvaskning vil være 44,7 N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt ved anvendelse af en af de to virkemidler. Det betyder, at der kan udbringes husdyrgødning svarende til 1,39 DE/ha.

Kommunens vurdering

Vi vurderer, at med vilkår om virkemidler er beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning til overfladevand opfyldt.

Der stilles endvidere vilkår, om at der maksimalt må tilføres husdyrgødning svarende til 554 dyreenheder pr. år på bedriftens udbringningsarealer, svarende til 1,39 DE/ha.

6.2.5.2 Skærpelse af beskyttelsesniveau for nitrat – Udvasning til Natura 2000-område

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af, om ovennævnte beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at undgå væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder. Herved skal kommunen sikre, at det ansøgte projekt hverken i kumulation med andre planer eller projekter eller i sig selv skader de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare. Vurderingen foretages både for ændringer inden for et Natura 2000-område og for ændringer, der ligger geografisk placeret uden for et udpeget område, men som kan påvirke Natura 2000-området.

Til vurdering af om det ansøgte projekt *i kumulation* med andre planer og projekter vil have skadevirkning, inddrages oplysninger om udvikling i dyretryk og oplysninger om andre kilder til nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Til vurdering af om det ansøgte projekt *i sig selv* vil have skadevirkning, beregnes nitratudvaskningen som følge af udbringning af husdyrgødning fra det ansøgte projekt, og denne sammenlignes med den samlede nitratudvaskning til det aktuelle opland.

Bedriftens udbringningsarealer er beliggende både i opland til Isefjord og Jammerland Bugt. Kommunens vurdering er derfor udført for hvert af disse oplande – se nedenstående afsnit.

Isefjord

390,43 hektar af bedriftens udbringningsareal ligger i afstrømningsopland til Isefjord. Isefjord er en del af hovedopland 2.2. Isefjord og Roskilde Fjord.

Ifølge Miljøstyrelsen er Isefjord kategoriseret som sårbart Natura 2000-område. Af basisanalyse til vandplaner 2009-2015 fremgår, at der er stor risiko for, at Isefjord ikke kan opfylde kravet om god økologisk tilstand i 2015⁹. Af kortmateriale til vandplaner 2010-2015¹⁰ og af kortmateriale til forslag til vandområdeplan 2015-2021¹¹ fremgår i begge tilfælde, at Isefjord Inder- og Yderbredning har henholdsvis ringe og moderat økologisk tilstand. En forøget næringsstofbelastning vil yderligere vanskeliggøre opfyldelse af målsætningen for vandområdet og dermed være til skade for de sårbare marine naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for nedenstående Natura 2000-områder.

Isefjord er ikke en del af en specifik Natura 2000-plan. I Isefjord befinder der sig dog er en række mindre Natura 2000-områder, hvor der for hvert område er udarbejdet en selvstændig Natura 2000-plan. Kommunen vurderer, at det er sandsynligt, at overfladevand afstrømmet til Isefjord i de fleste tilfælde vil passere Natura 2000-områderne.

I Isefjord befinder sig blandt andet områderne Nr. 153 - Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig, Nr. 235 - Jægerspris Skydeterræn og Nr. 244 - Kyndby Kyst. Se bilag 8 for beskrivelse af og trussel mod områderne. På denne baggrund er det meste af oplandet til Isefjord karakteriseret som opland til sårbart Natura 2000-område.

I Isefjord befinder sig desuden Natura 2000-områderne Nr. 155 - Udby Vig og Nr. 239 - Ryegård Dyrehave, Bramsnæs og Garveriskov og Egernæs med holme og Fuglsø. Se bilag 8 for beskrivelse af og trussel mod områderne. Holbæk Kommune vurderer, at der for de marine udpegninger af disse to Natura 2000-områder er tale om lukket bassin, hvilket gør områderne til særligt sårbart Natura 2000-områder. Dette støttes af, at oplandet til de marine udpegninger i områderne, af Miljøstyrelsen er karakteriseret som opland til meget sårbart Natura 2000-område.

Holbæk Kommune vurderer dog, at afstrømningsforholdene i forbindelse med det ansøgte projekt ikke vil medføre direkte afstrømning af overfladevand til Natura 2000-område nr. 155 og 239.

Kumulation med andre planer og projekter i oplandet til Isefjord

Miljøstyrelsen udarbejder hvert år opgørelse over udviklingen i dyretrykket i perioden fra 2007 for de enkelte oplande. Opgørelsen viser på kort, om oplandets samlede husdyrhold er faldet eller steget i perioden¹². Se figur 5.

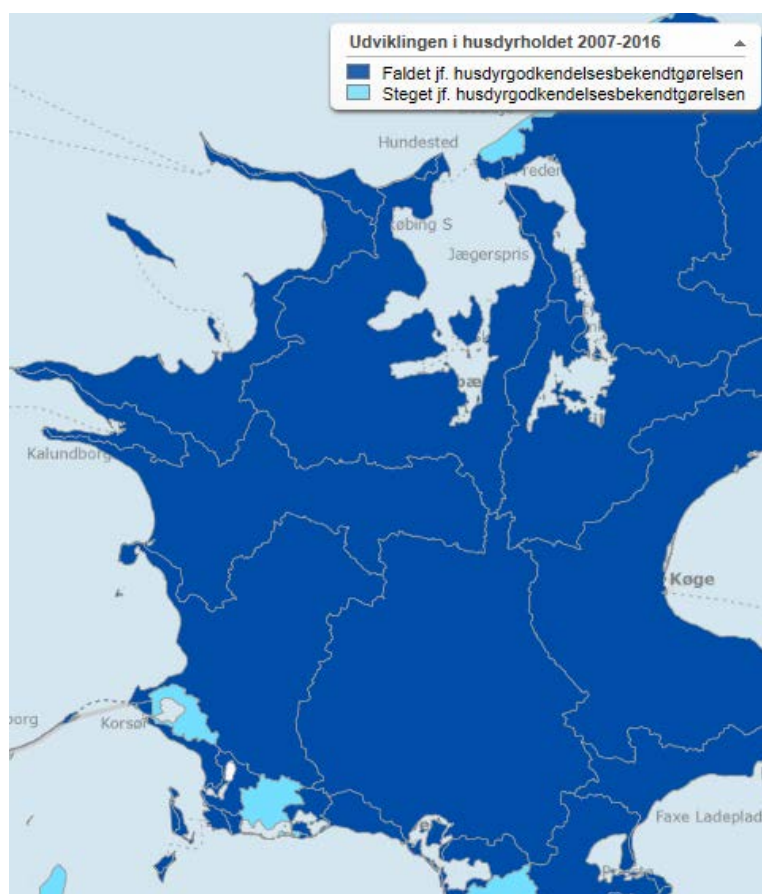
⁹ Miljøministeriets basisanalyse for 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord.

<http://svana.dk/vand/vandomraadeplaner/vandplaner-2009-2015/hoeringer/hoering/basisanalyser/22-roskilde-fjord/>

¹⁰ Vandplaner 2010-2015, MiljøGIS. <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

¹¹ Udkast til vandområdeplanernes MiljøGIS 2015-2021. <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv2h2014>

¹² MST husdyrtryk i jordbrugsanalyser. <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=jordbrugsanalyse>

Figur 5. Udviklingen i oplandes samlede husdyrhold 2007-2016

Der er i oplandet til Isefjord siden 2007 sket et fald i samlet husdyrhold og dermed også et fald i nitratudvaskningen som følge af husdyrproduktion. Holbæk Kommune er endvidere ikke bekendt med andre projekter, der øger nitratudvaskningen væsentligt.

Der er tale om et relativt stort opland med stort husdyrhold, og usikkerheden på Miljøstyrelsens opgørelse vurderes derfor at være lille. Holbæk Kommune vurderer også, at der ikke er noget, der tyder på at udviklingen i dyretrykket i dele af oplandet skulle være anderledes end i hele oplandet til Isefjord. Holbæk Kommune vurderer derfor, at opgørelsen er retvisende i forhold til udviklingen i dyretryk i alle dele af oplandet, og at der ikke er behov for at supplere disse oplysninger.

På baggrund af ovenstående vurderer Holbæk Kommune, at det ansøgte projekt i kumulation med andre planer og projekter i oplandet ikke vil have skadevirkning på Natura 2000-områderne i Isefjord.

Ansøgt projekt i sig selv - oplandet til Isefjord

Holbæk Kommune har beregnet udvaskningen af kvælstof fra oplandet til Isefjord i henhold til vejledning fra Miljøstyrelsen. Oplandet til Isefjord består ifølge Miljøstyrelsens kortmateriale af flere mindre områder med forskellig kvælstofreduktionspotentiale. For at simplificere beregningen af den generelle udvaskning af kvælstof til Isefjord er der derfor taget udgangspunkt i samme kvælstofreduktionspotentiale for hele oplandet. Der er valgt at anvende det højeste reduktionspotentiale (75-100 %). Dette bevirker at kun gennemsnitlig 12,5 % af kvælstoffet udvaskes til Isefjord. Beregningen af den generelle udvaskning vil således vise et meget lavt tal, som reelt set er højere.

Men ved at sammenligne med det meget lave tal for generel udvaskning, vil sammenligningen med udvaskning fra det ansøgte projekt vise resultatet i værst tænkelige tilfælde.

Beregningsresultatet fremgår af tabel 6.

Tabel 6. Beregning af kvælstofudvaskning til Isefjord

Generel udvaskning til Isefjord	
Opland	77.039 ha
Dyrket areal i oplandet (65 % af oplandet)	50.075 ha
Reduktionspotentiale og gennemsnitlig potentiale	75-100 % og 87,5 %
Andel af kvælstof som ikke forsvinder ved reduktion ((100-87,5)/100)	0,125
Standardudvaskning fra rodzonen ^{a)}	62,5 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrkede arealer (62,5*0,125*50.075)	391.211 kg N/år
Udyrket areal (35 % af oplandet)	26.964 ha
Udvaskning fra udyrkede arealer ^{b)} (10*0,125*26.964)	33.705 kg N/år
Udvaskning ialt	424.916 kg N/år
Udvaskning fra det ansøgte	
Udbringningsarealer til Isefjord	390,43 ha
Andel af kvælstof som ikke forsvinder ved reduktion ^{c)}	0,75
Udvaskning fra rodzonen ^{d)} (merudvaskning fra husdyrgødning)	3,1 kg N/ha/år
Samlede påvirkning (3,1*0,75*390,43)	908 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag	0,2 %

^{a)} Standardudvaskning er 78 kg/ha/år fra sandjord og 47 kg/ha/år fra lerjorde. Fordelingen mellem sand og lerjorde er anslået til cirka 50/50 i dette opland.

^{b)} Standardudvaskningen fra udyrkede arealer er sat til 10 kg N/ha/år.

^{c)} Fra Miljøstyrelsens kort over kvælstofreduktionspotentiale

^{d)} Reel udvaskning (44,6 kg N/ha/år) minus udvaskning svarende til planteavlbrug (41,5 kg N/ha/år).

I vurdering af om det ansøgte projekt i sig selv vil have skadevirkning, anvendes afskæringskriterie, om hvorvidt udvaskning som følge af udbringning af husdyrgødning maksimalt vil udgøre 5 eller 1 procent af den samlede nitratudvaskning fra opland til henholdsvis sårbart og meget sårbart Natura 2000-område.

Det fremgår af beregningerne i tabel 6, at det ansøgte vil bidrage med 0,2 % af den generelle udvaskning til Isefjord. Som nævnt i ovenstående vil den generelle udvaskning reelt set være større, og det ansøgte vil således procentvis bidrage med mindre end udregningen viser.

Da bedriftens udbringningsareal i opland til Isefjord er beliggende i opland til sårbart Natur 2000-område, og da nitratudvaskning fra det ansøgte udgør væsentlig mindre end 5 procent af udvaskningen, vurderer Holbæk Kommune, at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil have skadevirkning på Natura 2000-områderne i Isefjord.

Jammerland Bugt

9,55 hektar af bedriftens udbringningsareal ligger i afstrømningsopland til Jammerland Bugt. Jammerland Bugt er en del af hovedopland 2.1 Kalundborg.

Jammerland Bugt er ikke en del af en specifik Natura 2000-plan. Ved udløbet af Halleby Å/Flasken er der udpeget et Natura 2000-område, hvortil der er udarbejdet en selvstændig Natura 2000-plan. Området hedder Nr. 157 – Åmose, Tissø, Halleby Å og Flasken. Se bilag 8 for beskrivelse af og trussel mod området. Næringsstofftilførsel fra oplandet belaster de marine naturtyper i Natura 2000-området.

Den del af oplandet til Jammerland Bugt, som afstrømmer gennem Halleby Å/Flasken, er af Miljøstyrelsen karakteriseret som opland til meget sårbart Natura 2000-område. Af kortmateriale til vandplaner 2010-2015¹³ fremgår, at Jammerland Bugt har dårlig økologisk tilstand. Og af kortmateriale til forslag til vandområdeplan 2015-2021¹⁴ fremgår, at Jammerland Bugt har moderat økologisk tilstand.

Kumulation med andre planer og projekter i oplandet til Jammerland Bugt

Miljøstyrelsen udarbejder hvert år opgørelse over udviklingen i dyretrykket i perioden fra 2007 for de enkelte oplande. Opgørelsen viser på kort, om oplandets samlede husdyrhold er faldet eller steget i perioden¹⁵. Se ovennævnte figur 5.

Der er i oplandet til Jammerland Bugt siden 2007 sket et fald i samlet husdyrhold og dermed også et fald i nitratudvaskningen som følge af husdyrproduktion. Holbæk Kommune er endvidere ikke bekendt med andre projekter, der øger nitratudvaskningen væsentligt.

Der er tale om et relativt stort opland med stort husdyrhold, og usikkerheden på Miljøstyrelsens opgørelse vurderes derfor at være lille. Holbæk Kommune vurderer også, at der ikke er noget, der tyder på at udviklingen i dyretrykket i dele af oplandet skulle være anderledes end i hele oplandet til Jammerland Bugt. Holbæk Kommune vurderer derfor, at opgørelsen er retvisende i forhold til udviklingen i dyretryk i alle dele af oplandet, og at der ikke er behov for at supplere disse oplysninger.

På baggrund af ovenstående vurderer Holbæk Kommune, at det ansøgte projekt i kumulation med andre planer og projekter i oplandet ikke vil have skadevirkning på Natura 2000-området.

Ansøgt projekt i sig selv - oplandet til Jammerland Bugt

Holbæk Kommune har beregnet udvaskningen af kvælstof fra oplandet til Jammerland Bugt i henhold til vejledning fra Miljøstyrelsen. Oplandet til Jammerland Bugt består ifølge Miljøstyrelsens kortmateriale af flere mindre områder med forskellig kvælstofreduktionspotentiale. For at simplificere beregningen af den generelle udvaskning af kvælstof til Jammerland Bugt er der derfor taget udgangspunkt i samme kvælstofreduktionspotentiale for hele oplandet. Der er valgt at anvende det højeste reduktionspotentiale (75-100 %). Dette bevirker at kun gennemsnitlig 12,5 % af kvælstoffet udvaskes til Jammerland Bugt. Beregningen af den generelle udvaskning vil således vise et meget lavt tal, som reelt set er højere. Men ved at sammenligne med det meget lave tal for generel udvaskning, vil sammenligningen med udvaskning fra det ansøgte projekt vise resultatet i værst tænkelige tilfælde.

Beregningsresultatet fremgår af tabel 7.

¹³ Vandplaner 2010-2015, MiljøGIS. <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

¹⁴ Udkast til vandområdeplanernes <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv2h2014>

¹⁵ MST husdyrtryk i jordbrugsanalyser. <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=jordbrugsanalyse>

Tabel 7. Beregning af kvælstofudvaskning til Jammerland Bugt

Generel udvaskning til Jammerland Bugt	
Opland	55.894 ha
Dyrket areal i oplandet (61 % af oplandet)	34.095 ha
Reduktionspotentiale og gennemsnitlig potentiale	75-100 % og 87,5 %
Andel af kvælstof som ikke forsvinder ved reduktion $((100-87,5)/100)$	0,125
Standardudvaskning fra rodzonen ^{a)}	62,5 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrkede arealer $(62,5*0,125*34.095)$	266.367 kg N/år
Udyrket areal (39 % af oplandet)	21.799 ha
Udvaskning fra udyrkede arealer ^{b)} $(10*0,125*21.799)$	27.249 kg N/år
Udvaskning ialt	293.616 kg N/år
Udvaskning fra det ansøgte	
Udbringningsarealer til Jammerland Bugt	9,55 ha
Andel af kvælstof som ikke forsvinder ved reduktion ^{c)}	0,125
Udvaskning fra rodzonen ^{d)} (merudvaskning fra husdyrgødning)	3,1 kg N/ha/år
Samlede påvirkning $(3,1*0,125*9,55)$	4 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag	0,001 %

^{a)} Standardudvaskning er 78 kg/ha/år fra sandjord og 47 kg/ha/år fra lerjorde. Fordelingen mellem sand og lerjorde er anslået til cirka 50/50 i dette opland.

^{b)} Standardudvaskningen fra udyrkede arealer er sat til 10 kg N/ha/år.

^{c)} Fra Miljøstyrelsens kort over kvælstofreduktionspotentiale

^{d)} Reel udvaskning (44,6 kg N/ha/år) minus udvaskning svarende til planteavlbrug (41,5 kg N/ha/år).

I vurdering af om det ansøgte projekt i sig selv vil have skadevirkning, anvendes afskæringskriterie, om hvorvidt udvaskning som følge af udbringning af husdyrgødning maksimalt vil udgøre 1 procent af den samlede nitratudvaskning fra opland til meget sårbart Natura 2000-område.

Det fremgår af beregningerne i tabel 7, at det ansøgte vil bidrage med 0,001 % af den generelle udvaskning til Jammerland Bugt. Som nævnt i ovenstående vil den generelle udvaskning reelt set være større, og det ansøgte vil således procentvis bidrage med mindre end udregningen viser.

På denne baggrund vurderer Holbæk Kommune, at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil have skadevirkning på Natura 2000-området.

Kommunens samlede vurdering for Isefjord og Jammerland Bugt

På baggrund af ovenstående vurderer vi, at kvælstof som følge af det ansøgte projekt ikke vil have skadevirkning på Natura 2000-vandområder.

Der stilles vilkår om, at der hvert år maksimalt må tilføres 53.368 kg kvælstof i husdyrgødning på bedriftens udbringningsarealer, svarende til 133,4 kg kvælstof pr. hektar.

6.2.5.3 Fosfor

Udbringning af husdyrgødning medfører et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke beregningsmetoder, der konkret kan vise sammenhængen mellem tilført fosfor til arealerne og tab af fosfor til vandmiljøet. Vurderingen af fosfortab fra et ansøgt projekt skal så-

ledes baseres på en generel risikovurdering. Der er fastsat beskyttelsesniveau for fosforoverskud i oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor, ud fra faktorer, som indebærer en risiko for tab af fosfor på længere sigt. Beskyttelsesniveauet er en skærpelse i forhold til de generelle gødningsregler.

Som udgangspunkt ophobes tilført fosfor i landbrugsjorden. Selv om der tilføres mere fosfor til et areal, end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet. En fortsat nettotilførsel øger imidlertid risikoen for et fosfortab til vandmiljøet, da jordens evne til at tilbageholde fosfor falder med en akkumulering af fosfor. Når akkumuleringen af fosfor øges, forøges således risikoen for et fosfortab samt størrelsen af et eventuelt fosfortab. Risikoen for tab af fosfor til vandmiljøet er således bestemt af fosforpuljen i jorden. Også jordtype og dræningsforhold har betydning for, hvor meget fosfor der tabes til vandmiljøet. Det fastlagte beskyttelsesniveau for fosforoverskud er derfor fastlagt ud fra jordtype, dræningsforhold og jordens fosfortal, der er en indikator for fosforpuljens størrelse, og oplande til vandområder er kategoriseret i fosforklasser (0, 1, 2 og 3) afhængig af disse tre forhold.

Risikoen for fosfortab vurderes som gennemsnit på bedriftsniveau og ikke i forhold til de enkelte marker.

Beregning i husdyrgodkendelse.dk (se senere) viser, at der ikke er fosforbalance for bedriften med det ansøgte projekt, idet der er fosforoverskud på 13,2 kg P/ha/år.

Det skal derfor vurderes om krav til fosforoverskud overholdes.

Arealets fordeling i fosforklasser og maksimalt tilladt fosforoverskud fremgår af tabel 8.

Det fremgår af tabel 9, at ovennævnte beskyttelsesniveau for fosforoverskud er overholdt.

Tabel 8. Tilladt fosforoverskud i de enkelte fosforklasser

Fosforklasse	Areal Hektar	Fosforoverskud, kg P/ha/år	
		Før-situation	Maksimalt tilladt i efter-situation = krav
0	390,43	11,2	13,6
1	0,00	11,2	13,6
2	0,00	11,2	2,0
3	9,55	11,2	0,0

Tabel 9. Beregninger – krav til fosforoverskud

Fosfortilførsel i ansøgt projekt	34,8	Kg P/ha/år
Fosforfraførsel i ansøgt projekt (arealvægtet gennemsnit)	21,6	Kg P/ha/år
Fosforoverskud i ansøgt projekt	13,2	Kg P/ha/år
Maksimalt tilladt fosforoverskud	13,3	Kg P/ha/år
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholdet kravet	-8,6	Kg P
Krav om fosforoverskud overholdt	Ja	

Kommunen skal endvidere foretage en konkret vurdering af, om der er grundlag for at skærpe ovennævnte beskyttelsesniveau. Som grundlag for vurderingen tages udgangspunkt i vandplanlægningen.

Del af bedriftens udbringningsareal ligger som tidligere nævnt i opland til Isefjord, hvori der befinder sig flere Natura 2000-områder. Det meste af oplandet til Isefjord er dog kategoriseret således, at der ikke sker afstrømning til fosforoverbelastet Natura 2000-område.

Af Vandplan 2009-15 – Isefjord og Roskilde Fjord¹⁶ fremgår udelukkende fosforindsats over for søer og vandløb (indsatsen i Isefjord og Roskilde Fjord drejer sig udelukkende om kvælstof).

På ovenstående baggrund vurderer vi, at der ikke er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet for fosforoverskud for bedriftens arealer i opland Isefjord.

Del af bedriftens udbringningsareal ligger som tidligere nævnt i opland til Tissø og Flasken, som er del af Natura 2000-område.

Af Vandplan 2009-15– Kalundborg¹⁷ fremgår for Tissø, at allerede vedtagne tiltag til begrænsning af næringssaltbelastningen er tilstrækkeligt til opfyldelse af målsætningen. Tilstand og indsatsbehov for Flasken fremgår ikke tydeligt af vandplanen, og derfor vurderer vi, at det ikke klart kan konkluderes, at tilstand af Flasken er truet af fosfortilførsel.

På denne baggrund vurderer vi, at der ikke er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet for fosforoverskud for bedriftens arealer i opland til Tissø og Flasken.

Kommunens vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer vi, at fosfor som følge af det ansøgte projekt ikke vil have skadevirkning på Natura 2000-områder.

Der stilles vilkår om, at der hvert år maksimalt må tilføres 13.927 kg fosfor i husdyrgødning på bedriftens udbringningsarealer, svarende til 34,8 kg fosfor pr. hektar.

6.2.5.4 Grundvand og nitratfølsomt indvindingsområde

På lige fod med overfladevand er der opsat beskyttelsesniveau for grundvand i nitratfølsomme indvindingsområder, hvor der er særlig risiko for udvaskning af nitrat til grundvandet. For nogle områder kan der være udarbejdet indsatsplan for nitrat, hvilket også har betydning for beskyttelsesniveauet.

Hele bedriftens udbringningsareal er beliggende udenfor nitratfølsomt indvindingsområde.

Kommunens vurdering

Vi vurderer, at projektet ikke vil påvirke grundvandskvaliteten i nitratfølsomme indvindingsområder væsentligt, og at de generelle miljøregler er tilstrækkeligt til at sikre grundvandet.

¹⁶ Vandplan 2009-15 – Isefjord og Roskilde Fjord http://svana.dk/media/129460/22-isefjord_roskilde_fjord_med_forside.pdf

¹⁷ Vandplan 2009-15 – Kalundborg http://svana.dk/media/129458/21-kalundborg_med_forside.pdf

7 Egenkontrol, management og alternative løsninger

7.1 Management og egenkontrol

Vilkår:

- 7.1.1 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være kendt af samt tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Beredskabsplanen skal være udarbejdet og indsendt til kommunen senest 3 måneder efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
- 7.1.2 El- og vandforbrug skal aflæses og registreres en gang om måneden.
- 7.1.3 Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås i videst muligt omfang.
- 7.1.4 På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, jævnfør kommunes affaldsregulativ. Farligt affald må højst oplagres 1 år på husdyrbruget.
- 7.1.5 Dokumentationen i ovennævnte vilkår skal have en sådan form, at den tydelig kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkraft, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år)*
- *Der føres sprøjtejournal, medicinjournal og logbog for gylletanke*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant*
- *Forbruget af vand og el registreres en gang årligt*
- *Tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at undgå driftsforstyrrelser og uheld*
- *Der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til driftsanlægget, som udføres af kompetent personale.*

Vilkåret om beredskabsplan for bedriften, er stillet for at sikre, at medarbejdere og ejer ved hvordan de skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild m.v.

I forbindelse med ansøgningen er der derudover indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkluder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i bilag 2.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og resourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

7.2 Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativet i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i kursiv.

Der er ikke overvejet alternativer til det ansøgte projekt. En udvidelse af husdyrproduktionen er nødvendig for at opretholde en fornuftig landbrugsvirksomhed på den pågældende ejendom.

Den valgte placering af den nye stald giver den bedste logistik på ejendommen. Endvidere betyder placeringen af det nye staldfnitet, at ejendommens bygningsmasse ligger samlet og dermed har en mindre påvirkning på de landskabelige forhold.

Strukturudviklingen i dansk landbrug betyder, at der kontinuerlig bliver færre, men større landbrug. De enkelte landbrugsvirksomheder har derfor brug for, hvis de vil overleve, at udvikle mere effektive og miljøvenlige driftsformer.

Et 0-alternativ på Holbækvej 174B vil betyde, at der ikke sker den nødvendige udvikling med en løbende tilpasning af produktionsanlægget.

Ved at udvide det eksisterende husdyrbrug sikres en fremtidig moderne driftsform, hvor der anvendes nye miljøteknologer, der nedbringer miljøbelastningen pr. produceret enhed.

8 Bilag

Bilag 1. Miljøgodkendelsens vilkår – samlet oversigt

Miljøgodkendelsen er givet under forudsætning af, at produktionen indrettes og drives i overensstemmelse med oplysningerne i ansøgningen og miljøgodkendelsens redegørelser, og at produktionen opfylder miljøgodkendelsens vilkår, som dels fremgår enkeltvis i miljøgodkendelsens tekst og dels samlet i dette bilag.

- 1.7.1 Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspreddning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.
- 2.1.1 Den nye stald og ny lade/udleveringsrum skal i det ydre være som eksisterende stald. Taghøjde og -hældning skal være som eksisterende stald.
- 3.1.2 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit-nummer	Vægtgrænser	Antal årsdyr	DE	Antal stipladser
Polte, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	9	30 – 120 kg	340	10,81	150
Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv	2, 6 og 8	7,1 - 30 kg	26.000	115,44	4.500
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	3 og 7		485	76,96	385
Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	5		160	25,39	120
Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1 og 4		645	43,86	140
Dyreenheder i alt				272,47	

- 4.1.1 Den største af gyllebeholderne skal være forsynet med fast overdækning.
- 4.1.2 Der skal til stadighed rådes over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for gylle på ejendommen.
- 5.1.1 Afkast nr. 1-6, 15-22 og 24 (markeret med rød på bilag 4B "Placering af afkast") skal forhøjes med 1 meter, og der skal monteres miljøkryds i disse afkast.
- 5.1.2 Afkast nr. 25-32 (markeret med blå på bilag 4B "Placering af afkast") skal være 0,3 meter over kip af bygningen, og der skal monteres miljøkryds i disse afkast.
- 5.1.3 Faktura for indkøb og opsætning af miljøkryds skal fremsendes til kommunen, når de er opsat.

5.3.1 Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må på intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Såfremt kommunen bestemmer, at overholdelse af grænseværdierne for støj skal dokumenteres, skal målinger/beregninger udføres efter gældende vejledninger, og der skal rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier.

Dag	Kl.	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	55
Lørdag	07-14	
Mandag-fredag	18-22	45
Lørdag	14-22	
Søn- og helligdage	07-22	
Alle dage	22-07	40

6.2.1 Der må maksimalt udbringes husdyrgødning bedriftens 399,98 hektar udbringningsarealer svarende til 554 dyreenheder (DE) med et indhold på maksimalt 53.368 kg kvælstof og 13.927 kg fosfor per planår (1/8-31/7). Dette svarer til et dyretryk på 1,39 DE/ha, 133,4 kg N/ha og 34,8 kg P/ha.

6.2.2 For bedriften skal et af følgende to virkemidler gennemføres:

- Etablering af 3 % ekstra efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøde, eller
- Reduktion af kvælstofkvote med 2 %.

Valg af virkemiddel skal være for ét planår (1/8-31/7) ad gangen.

7.1.1 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være kendt af samt tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal være udarbejdet og indsendt til kommunen senest 3 måneder efter meddelelse af miljøgodkendelsen.

7.1.2 El- og vandforbrug skal aflæses og registreres en gang om måneden.

7.1.3 Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås i videst muligt omfang.

7.1.4 På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, jævnfør kommunes affaldsregulativ. Farligt affald må højst oplagres 1 år på husdyrbruget.

7.1.5 Dokumentationen i ovennævnte vilkår skal have en sådan form, at den tydelig kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt. Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Bilag 2. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

2.3.1 Energiforbrug

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg, rengøring og opvarmning. Nedenstående tabel 1 viser det nuværende og den ansøgte produktions forventede energiforbrug. Energiforbruget efter udvidelsen er baseret på ansøgers skøn.

Tabel 1. Energiforbrug efter den ansøgte udvidelse.

	Nudrift	Ansøgt
El (kWh)	240.000	220.000*
Olie/halmfyr?	1.000	1.000

* Det forventes at El-forbruget vil falde i fremtiden p.g.a. udskiftning af bl.a. ventilatorer og lys til mere energivenlige

2.3.2 Vandforbrug

Nedenstående tabel 2 viser det estimerede vandforbrug for den nuværende og for den ansøgte produktion.

Tabel 2. Vandforbrug i nudrift og ansøgt drift.

Årligt forbrug i Husdyrproduktionen	Forbrug nudrift (m³)	Forbrug ansøgt (m³)
Drikkevand	5.000	5.800
Drikkevandsspild	450	525
Vand til vask af stalde	550	675
Vandforbrug i alt	6.000	7.000

Ejendommen anvender vand fra offentligt vandværk og egen boring.

2.4.6 Transport

Tabel 3. Transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter/år før udvidelse	Antal transporter/år efter udvidelse
Levering af polte	9	-
Afhentning af smågrise	26	26
Afhentning af dyr til slagteri	26	26
Afhentning af døde dyr	52	52
Foder	52	18
Gylletransporter	300	50*
Halmtransporter	30	30
Renovation	52	52
I alt (gns.)	547	254

* Antallet af gylletransporter falder væsentligt, da hovedparten af gyllen i ansøgt drift bliver pumpet til selvkørende udlægger og gyllevogn, via de ansøgte gylleledninger under Holbækvej og Skovvejen.

2.5.1 Spildevand

Spildevand fra ejendommen bortledes via opsamling i gyllen og dermed til en gyllebeholder.

Tabel 4. Spildevand (art og mængder).

Art	Før udvidelsen (m³)	Efter udvidelsen (m³)	Bortledes til
Rengøringsvand m.m.	600*	700*	Gyllebeholder
Vaskeplads	100	100	Gyllebeholder

* Vand til rengøring af stalde er inkluderet i normaltalsberegning for gylleproduktion (jf., afsnit 2.5.2).

2.5.3 Affald og kemikalier

Tabel 7. Affaldsmængder og bortskaffelse

Affald	EAK-kode	mængde/år	Opbevaring	Bortskaffelse
Døde dyr	02.01.02	2.500 kg	Plads med kadaverkappe	DAKA
Medicinrester/emballage	18.02.05	50 kg	I stald	Genbrugsplads
Kanyler	18.02.02	ca. 2 spande	I stald	Genbrugsplads
Lysstofrør	20.01.21	10-20 stk.	I sæk i lade	Genbrugsplads
Emballage fra foder	20.02.01	1.500 liter	I container	Flemmings container
Papir/pap	20.01.01	1.500 liter	I container	Flemmings container
Ikke brændbart		3 sække	I sæk i lade	Genbrugsplads
Brændbart	19.02.10	250 liter	I container	Flemmings container

2.5.4 Ammoniak

Ammoniakfordampning fra stald og lager

Det generelle krav om en reduktion af ammoniakfordampningen er opfyldt ved det valgte staldsystem. Ifølge beregningerne i Miljøstyrelsens IT-ansøgningssystem vil der være følgende ammoniaktab fra anlægget (stalde samt opbevaringsanlæg til husdyrgødning) i ansøgt drift:

Stalde:	2.559 kg NH ₃ -N/år
Gyllebeholdere:	298 kg NH ₃ -N/år
I alt	2.857 kg NH₃-N/år

Naturområder nær husdyrbruget

Kategori 1 natur

Nærmeste kategori 1-natur er beliggende ca. 3,4 km vest for driftsbygningerne på Holbækvej 174B. Det er Natura 2000-område nr. 137, "Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å".

Den beregnede totaldeposition er 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Kategori 2 natur

Nærmeste kategori 2-natur er beliggende ca. 1,3 km syd for driftsbygningerne på Holbækvej 174B. Der er tale om et overdrev større end 2,5 ha.

Den beregnede totaldeposition er 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Kategori 3 natur

Der ligger flere kategori 3 naturområder og § 3-beskyttede vandhuller inden for en radius på 1.000 meter af staldanlægget.

De vandhuller, der ligger i nærheden af husdyrbrugets staldanlæg, er ikke omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer med hensyn til kategori 1, 2 og 3 natur (jf., bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Der er derfor ikke foretaget beregninger af ammoniakdeposition på disse vandhuller.

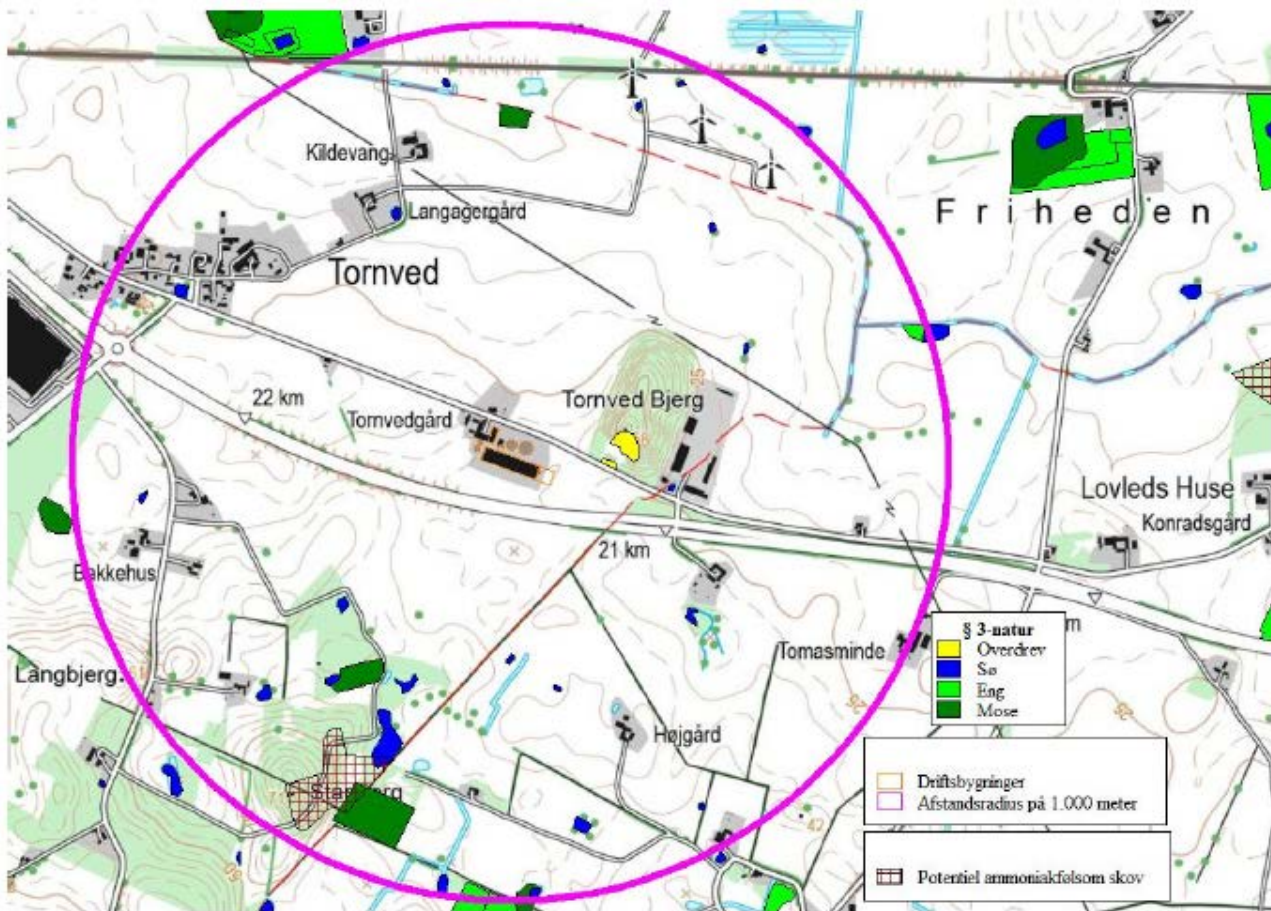
Der ligger et skovområde mindre end 1.000 meter fra staldanlægget. Selvom det vurderes, at der ikke er tale om ammoniakfølsom skov, er der beregnet ammoniakafsætning på skoven.

Der er ingen kategori 3-naturområder, der modtager en merbelastning på mere end 0,3 kg NH₃-N/ha/år.

Af tabellen nedenfor fremgår ammoniakafsætningen på de enkelte naturområder.

Navn	Kategori	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
 Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å	1	Ansøger	Nul ejendomme	S	+0,0	0,0
 Overdrev >2,5 ha ved Bredebjerg	2	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0
 Overdrev <2,5 ha (Tomved Bjerg)	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,3	4,5
 Mose (sydvest)	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,1
 Potentiel ammoniakfølsom skov	3	Ansøger	Nul ejendomme	S	+0,0	0,2
 Mose (syd sydvest)	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,1
 Mose (syd)	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0

På figur 3 nedenfor fremgår naturområdernes beliggenhed i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Figur 3. Beskyttede naturområder indenfor 1.000 meter af staldanlægget.

Konklusion vedrørende ammoniakafsætning på naturområder

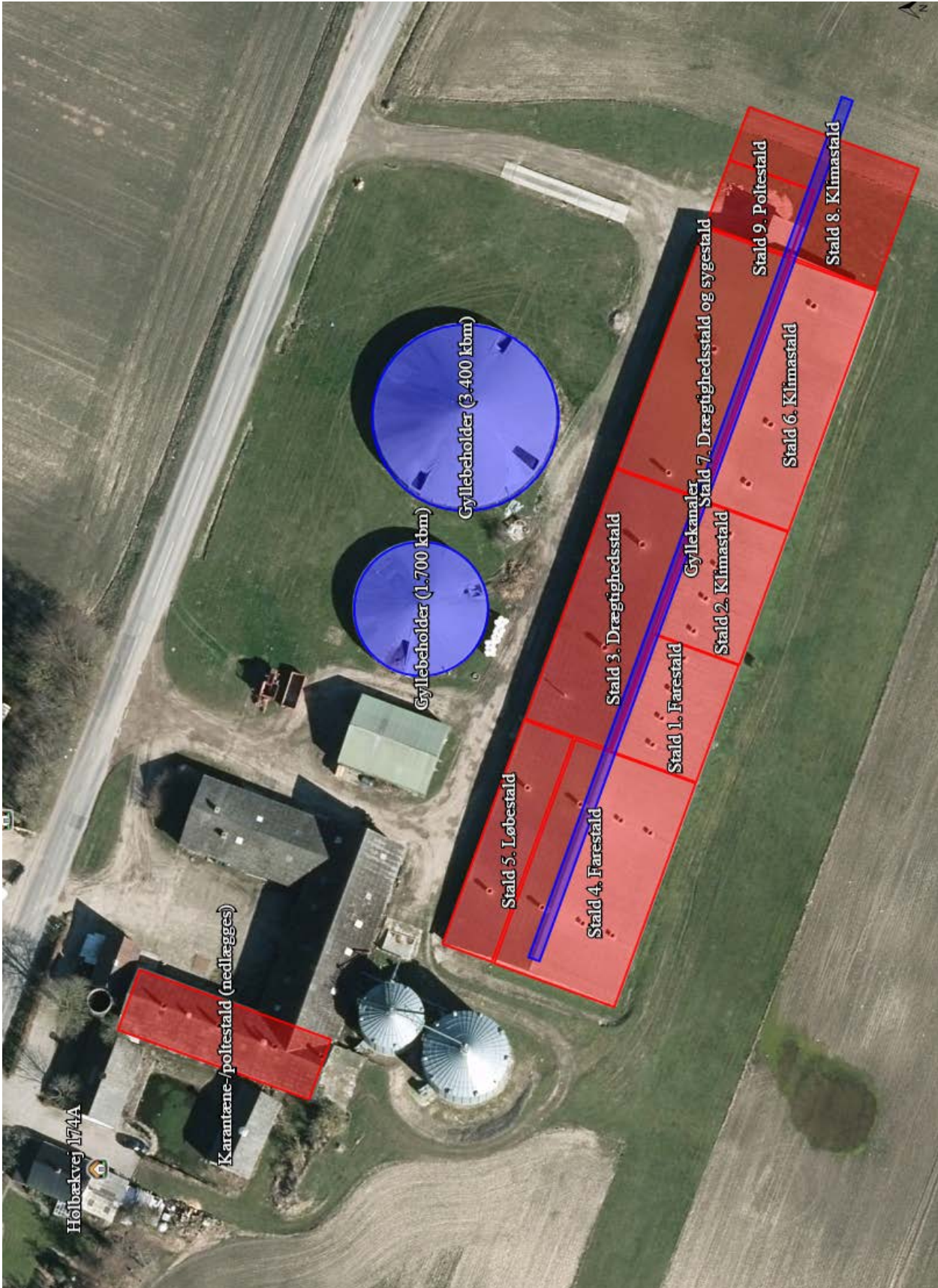
Der er ingen kategori 1 og 2 naturområder, der modtager en totalbelastning med ammoniak på mere end 0,0 kg NH₃-N/ha/år.

Der er ingen kategori 3 naturområder, der modtager en merbelastning på mere end 0,3 kg NH₃-N/ha/år.

På ovenstående baggrund vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrproduktionen ikke vil medføre en tilstandsændring af sårbare naturområder.

Bilag 3. Anlægstegning med nummer på bygningsafsnit og lagre

Bilag 4. OML – Beregning (fra ansøger)

Redegørelse til OML-beregning.

Indledning

Beregningerne i it-ansøgningsprogrammet viser at den ansøgte produktion ikke opfylder krav til lugtgeneafstande. Ifølge bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdes lugtgenekrav ikke til nærmeste nabobeboelse (Holbækvej 165) nord for staldanlægget.

Der foretages en forhøjelse af en del af afkastene i de eksisterende stalde samtidig med, at der monteres et miljøkryds i disse afkast. I det nye staldafsnit (klimastald og poltestald) placeres afkastene tæt ved kip samtidig med, at de forhøjes og monteres med miljøkryds.

Ændringerne af det eksisterende ventilationssystem og udformningen af det nye ventilationssystem er væsentlige virkemidler til nedbringelse af lugtgenerne, som der ikke tages højde for i en FMK-beregning, der er den beregningsmodel IT-ansøgningssystemet anvender i den konkrete sag.

OML-beregning for ansøgt drift

Forudsætninger

I tabel 1 på side 2 fremgår forudsætningerne for lugtberegningen i ansøgt drift. Der er vedlagt et bilag A med OML-beregningen.

Følgende forudsætninger, som ikke fremgår af tabel 1, er væsentlige at fremhæve:

- Der er indtastet retningsafhængige bygningsdata for afkastene nr.: 1, 2, 3 og 19
- Der er ikke regnet med terræn, da nabobeboelserne ligger lavere i terrænet end "skorstensfoden" på punktkilderne. Dermed har terrænet ingen indflydelse på spredningen ved nabobeboelserne.
- Afkastene i de stalde, der blev opført i 2007 samt den gamle drægtighedsstald fra 2003 bliver forhøjet med 1 meter og monteres med miljøkryds (miljømodul). Afkastet i sygestien forhøjes ikke. På bilag B fremgår det hvilke afkast, der ændres.
- I det nye staldafsnit placeres afkastene tæt ved kip, og de monteres ligeledes med miljøkryds.

Teknisk set svarer et miljøkryds til en forøgelse af afkasthastigheden med 40 %. Dette beregnes bedst muligt ved at indsnævre afkastdiameteren så meget, at afkasthastigheden øges med 40 %. De afkast der monteres med miljøkryds, har alle en indre diameter på 0,8 meter. Ved at indsnævre diameteren med 15 % reduceres diameteren til 0,68 meter, hvilket giver en forøget afkasthastighed på 40 %.

Tabel 1: Data til OML.

På de vedlagte bilag B og D fremgår stald- og afkastplacering. Der er blevet foretaget en forhøjelse af følgende afkast med 1 meter: 1-6, 15-22 og 24-32. De samme afkast monteres også med miljøkryds (miljømodul). Teknisk set svarer et miljøkryds til en forøgelse af afkasthastigheden med 40 %, der bedst beskrives ved at indsnævre diameteren med 15 %. Derfor er afkastdiameteren i afkastene nr. 1-6, 15-22 og 24-32 reduceret fra 0,8 m til 0,68 m. Afkastene nr. 7-14 og 23 er uændrede.

Afkast nr.	X-koordinat	Y-koordinat	Ydelse [m ³]	Diameter på afkast [m]	Staldsystem	OU [µg/s]	Afkasthøjde [m]	Kiphøjde [m]	Stald nr.
1	654146	6169588	12.800	0,68	Del. spalter	1200	5,60	7	4
2	654148	6169593	12.800	0,68	Del. spalter	1200	7,10	7	4
3	654150	6169600	12.800	0,68	Del. spalter	1200	8,10	7	4
4	654164	6169582	12.800	0,68	Del. spalter	1200	5,60	7	4
5	654165	6169587	12.800	0,68	Del. spalter	1200	7,10	7	4
6	654168	6169594	12.800	0,68	Del. spalter	1200	8,10	7	4
7	654178	6169581	6750	0,60	Del. spalter	720	5,90	7	1
8	654183	6169580	6750	0,60	Del. spalter	720	5,90	7	1
9	654188	6169578	6750	0,60	Del. spalter	720	5,90	7	1
10	654194	6169576	6750	0,60	Del. spalter	720	5,90	7	1
11	654198	6169574	6750	0,60	Del. spalter	1322	5,90	7	2
12	654204	6169572	6750	0,60	Del. spalter	1322	5,90	7	2
13	654209	6169570	6750	0,60	Del. spalter	1322	5,90	7	2
14	654215	6169568	6750	0,60	Del. spalter	1322	5,90	7	2
15	654224	6169565	12.800	0,68	Del. spalter	3965	6,90	7	6
16	654234	6169561	12.800	0,68	Del. spalter	3965	6,90	7	6
17	654245	6169557	12.800	0,68	Del. spalter	3965	6,90	7	6
18	654254	6169554	12.800	0,68	Del. spalter	3965	6,90	7	6
19	654154	6169609	12.800	0,68	Del. spalter	960	5,60	7	5
20	654171	6169603	12.800	0,68	Del. spalter	960	5,60	7	5
21	654195	6169589	12.800	0,68	Del. spalter	1540	6,60	7	3
22	654213	6169583	12.800	0,68	Del. spalter	1540	6,60	7	3
23	654225	6169578	6.750	0,60	Del. spalter	1540	5,90	7	7
24	654247	6169571	12.800	0,68	Del. spalter	1540	6,60	7	7
25	654266	6169553	12.800	0,68	Del. spalter	1762	7,30	7	8
26	654272	6169551	12.800	0,68	Del. spalter	1762	7,30	7	8
27	654277	6169549	12.800	0,68	Del. spalter	1762	7,30	7	8
28	654283	6169547	12.800	0,68	Del. spalter	1762	7,30	7	8
29	654268	6169558	12.800	0,68	Del. spalter	1688	7,30	7	9
30	654274	6169556	12.800	0,68	Del. spalter	1688	7,30	7	9
31	654279	6169554	12.800	0,68	Del. spalter	1762	7,30	7	8
32	654285	6168552	12.800	0,68	Del. spalter	1762	7,30	7	8

Resultater fra OML-beregning

På bilag A fremgår den tekniske del af OML-beregningen.

Resultatfilen fremgår nedenfor.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Retning (grader)	50	140	155	160	300	600	Afstand (m)
0	14	11	10	10	7	4	
10	13	11	10	10	7	4	
20	13	11	10	10	7	4	
30	13	11	11	11	8	4	
40	13	12	11	11	8	4	
50	14	11	11	11	8	4	
60	15	12	11	11	8	4	
70	17	13	13	12	8	4	
80	20	16	15	14	9	4	
90	22	18	16	16	9	4	
100	28	20	18	17	9	4	
110	46	20	18	17	8	4	
120	37	18	16	15	9	4	
130	24	16	14	14	7	4	
140	19	14	13	12	8	4	
150	16	12	12	12	7	4	
160	15	11	11	10	7	4	
170	14	12	11	11	8	4	
180	13	11	10	10	8	4	
190	13	10	10	10	7	4	
200	13	10	10	10	7	4	
210	14	9	9	9	6	4	
220	15	10	10	10	7	4	
230	17	12	11	11	7	4	
240	18	12	12	11	8	4	
250	21	13	13	13	8	4	
260	24	15	14	14	9	4	
270	29	17	15	15	9	4	
280	40	19	17	17	8	4	
290	40	21	18	17	9	4	
300	32	20	18	17	10	4	
310	26	16	15	15	9	4	
320	22	14	13	13	8	4	
330	19	13	13	12	8	4	
340	17	12	11	11	8	4	
350	15	11	11	11	7	4	

Maksimum= 46.15 i afstand 50 m og retning 110 grader i 197503 (yyyyymm)

Tolkning af resultater

Beregningerne er foretaget med den nye OLM-version 6.0, hvor der anvendes 10-årige meteorologiske data fra Aalborg, hvilket betyder, at der skal foretages en skarp tolkning af resultaterne.

Der er vurderet på enkeltbolig (Holbækvej 174A) 160 meter nordvest fra det vægtede lugtcentrum af staldanlægget og (Holbækvej 165) 140 meter nord nordvest for det vægtede lugtcentrum af staldanlægget.

Lugtcentrum er beregnet til at ligge i koordinaterne X: 654.227; Y:6.169.568.

Lugtkoncentrationen ved enkeltbolig (Holbækvej 174A) 160 meter fra lugtcentrum i retning 310°-320° fra staldanlægget er 15 OU/m³ luft.

Lugtkoncentrationen ved enkeltbolig (Holbækvej 165) 140 meter fra lugtcentrum i retning 340° fra staldanlægget er 12 OU/m³ luft.

Dermed er lugtgenekriterierne ifølge bilag 3 overholdt.

Vedlagte bilag

Bilag A: Teknisk fil med OML-beregningen.

Bilag B: Placering af afkast.

Bilag C: Angivelse af koordinater.

Bilag D: Stalddoversigt med belægningsgrad.

Holbækvej 174B, 4450 Jyderup
Miljøgodkendelse

Udskrevet: 2016/06/01 kl. 16:30
Dato: 2016/06/01

OML-Multi PC-version 20140224/6.01
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til Max Jakobsen Miljørådgivning, Dræby Fødvej 539, 5330 Munkebo
C:\OML_data\160601_Holbækvej 174B_ansøgt.prj

Side 1

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.100 m

Største terrænhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 6 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 654227., 6169568.
og radierne (m): 50. 140. 155. 160. 300.
600.

Alle terrænhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Udskrevet: 2016/06/01 kl. 16:30
Dato: 2016/06/01

OML-Multi PC-version 20140224/6.01
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 2

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
ID.....: Tekst til identificering af kilde
X.....: X-koordinat for kilde [m]
Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m3/sek]
DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek]

Punktkilder.

Kildedata:

Nr ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1 1	654146.	6169588.	0.0	5.6	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.20E-03	0.0000	0.0000
2 2	654148.	6169593.	0.0	7.1	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.20E-03	0.0000	0.0000
3 3	654150.	6169600.	0.0	8.1	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.20E-03	0.0000	0.0000
4 4	654164.	6169582.	0.0	5.6	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.20E-03	0.0000	0.0000
5 5	654165.	6169587.	0.0	7.1	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.20E-03	0.0000	0.0000
6 6	654168.	6169594.	0.0	8.1	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.20E-03	0.0000	0.0000
7 7	654178.	6169581.	0.0	5.9	22.	1.74	0.60	0.62	7.0	7.20E-04	0.0000	0.0000
8 8	654183.	6169580.	0.0	5.9	22.	1.74	0.60	0.62	7.0	7.20E-04	0.0000	0.0000
9 9	654188.	6169578.	0.0	5.9	22.	1.74	0.60	0.62	7.0	7.20E-04	0.0000	0.0000
10 10	654194.	6169576.	0.0	5.9	22.	1.74	0.60	0.62	7.0	7.20E-04	0.0000	0.0000
11 11	654198.	6169574.	0.0	5.9	22.	1.74	0.60	0.62	7.0	1.32E-03	0.0000	0.0000
12 12	654204.	6169572.	0.0	5.9	22.	1.74	0.60	0.62	7.0	1.32E-03	0.0000	0.0000
13 13	654209.	6169570.	0.0	5.9	22.	1.74	0.60	0.62	7.0	1.32E-03	0.0000	0.0000
14 14	654215.	6169568.	0.0	5.9	22.	1.74	0.60	0.62	7.0	1.32E-03	0.0000	0.0000
15 15	654224.	6169565.	0.0	6.9	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	3.97E-03	0.0000	0.0000
16 16	654234.	6169561.	0.0	6.9	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	3.97E-03	0.0000	0.0000
17 17	654245.	6169557.	0.0	6.9	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	3.97E-03	0.0000	0.0000
18 18	654254.	6169554.	0.0	6.9	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	3.97E-03	0.0000	0.0000
19 19	654154.	6169609.	0.0	5.6	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	9.60E-04	0.0000	0.0000
20 20	654171.	6169603.	0.0	5.6	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	9.60E-04	0.0000	0.0000
21 21	654195.	6169589.	0.0	6.6	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.54E-03	0.0000	0.0000
22 22	654213.	6169583.	0.0	6.6	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.54E-03	0.0000	0.0000
23 23	654225.	6169578.	0.0	5.9	22.	1.74	0.60	0.62	7.0	1.54E-03	0.0000	0.0000
24 24	654247.	6169571.	0.0	6.6	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.54E-03	0.0000	0.0000
25 25	654266.	6169553.	0.0	7.3	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
26 26	654272.	6169551.	0.0	7.3	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
27 27	654277.	6169549.	0.0	7.3	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
28 28	654283.	6169547.	0.0	7.3	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
29 29	654268.	6169558.	0.0	7.3	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.69E-03	0.0000	0.0000
30 30	654274.	6169556.	0.0	7.3	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.69E-03	0.0000	0.0000
31 31	654279.	6169554.	0.0	7.3	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000
32 32	654285.	6169552.	0.0	7.3	22.	3.31	0.68	0.70	7.0	1.76E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
1	9.8	0.5
2	9.8	0.5
3	9.8	0.5
4	9.8	0.5
5	9.8	0.5
6	9.8	0.5
7	6.6	0.2
8	6.6	0.2
9	6.6	0.2
10	6.6	0.2
11	6.6	0.2

12	6.6	0.2
----	-----	-----

Udskrevet: 2016/06/01 kl. 16:30
Dato: 2016/06/01

OML-Multi PC-version 20140224/6.01
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 3

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
13	6.6	0.2
14	6.6	0.2
15	9.8	0.5
16	9.8	0.5
17	9.8	0.5
18	9.8	0.5
19	9.8	0.5
20	9.8	0.5
21	9.8	0.5
22	9.8	0.5
23	6.6	0.2
24	9.8	0.5
25	9.8	0.5
26	9.8	0.5
27	9.8	0.5
28	9.8	0.5
29	9.8	0.5
30	9.8	0.5
31	9.8	0.5
32	9.8	0.5

Retningsafhængige bygningsdata (kun retninger med bygningshøjde større end nul er medtaget).

Kilde nr. 1:
Retning Højde [m] Afstand [m]
300 14.0 27.0
310 14.0 25.0
320 14.0 27.0

Kilde nr. 2:
Retning Højde [m] Afstand [m]
300 14.0 25.0
310 14.0 23.0
320 14.0 24.0

Kilde nr. 3:
Retning Højde [m] Afstand [m]
290 14.0 25.0
300 14.0 22.0
310 14.0 21.0
320 14.0 25.0

Kilde nr. 19:
Retning Højde [m] Afstand [m]
260 14.0 27.0
270 14.0 25.0
280 14.0 26.0
290 14.0 27.0

Udskrevet: 2016/06/01 kl. 16:30
Dato: 2016/06/01

OML-Multi PC-version 20140224/6.01
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Side 4

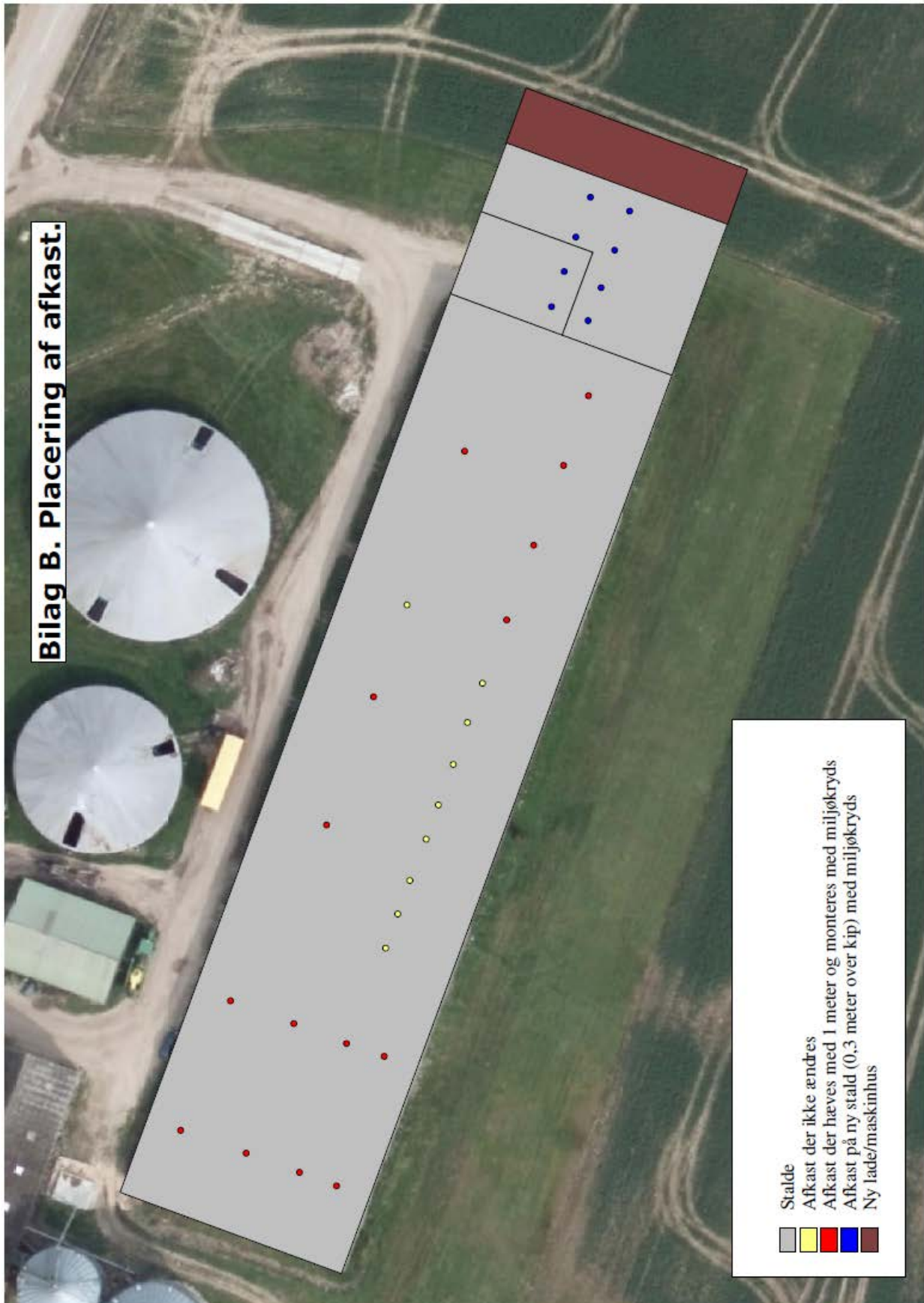
Side til advarsler.

***** ADVARSEL *****

ADVARSEL FRA OML-MULTI:
Mindst en receptor er placeret tæt på en bygning
i dennes indflydelsesområde.
Fundet første gang for receptor nr. 163 og en
bygning beskrevet i forbindelse med kilde nr. 7.
Resultater fra sådanne receptorer er behæftet med
betydelig usikkerhed.

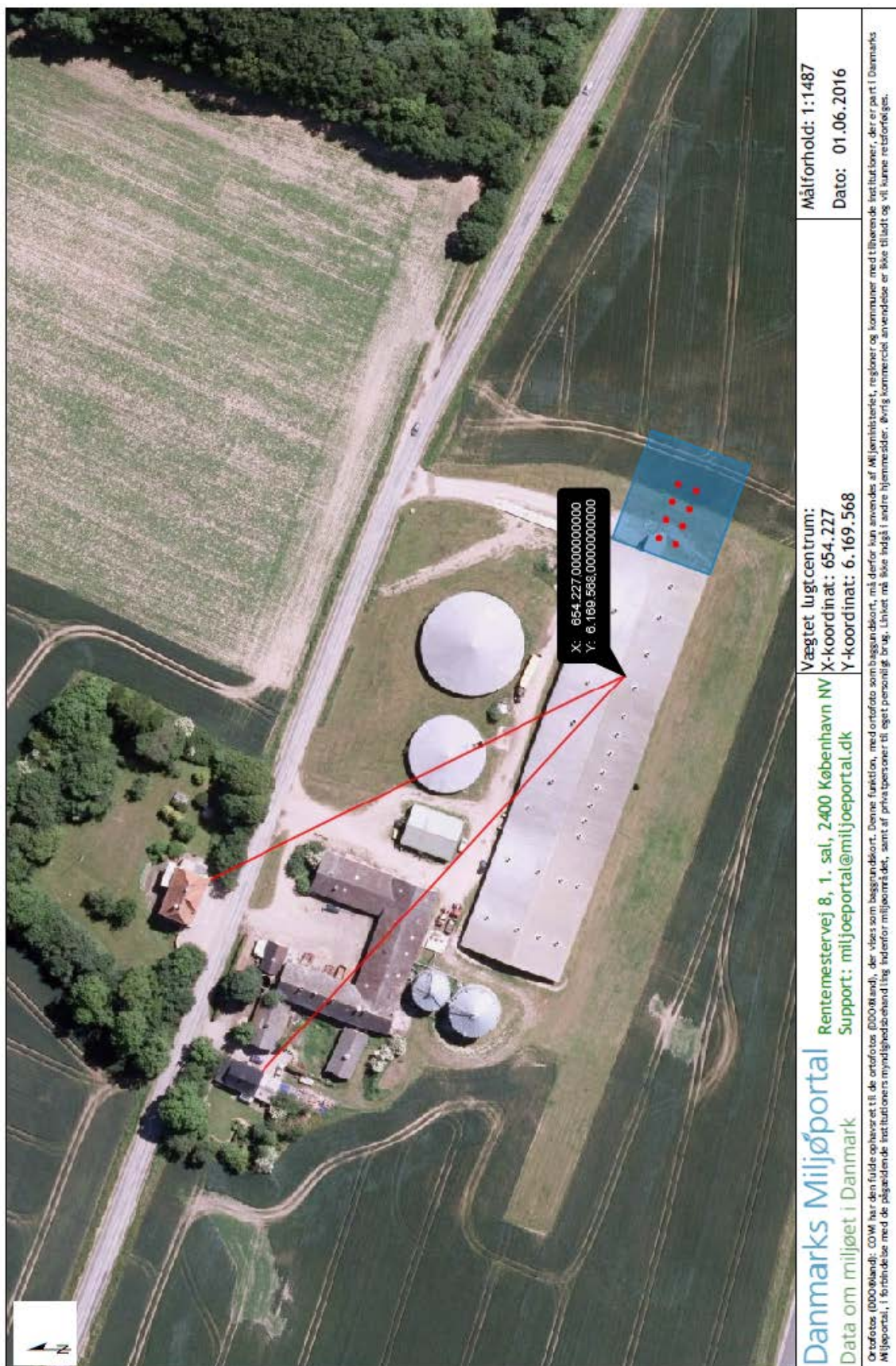
Bilag 4B Placering af stalde (vedrører OML-beregning fra ansøger)

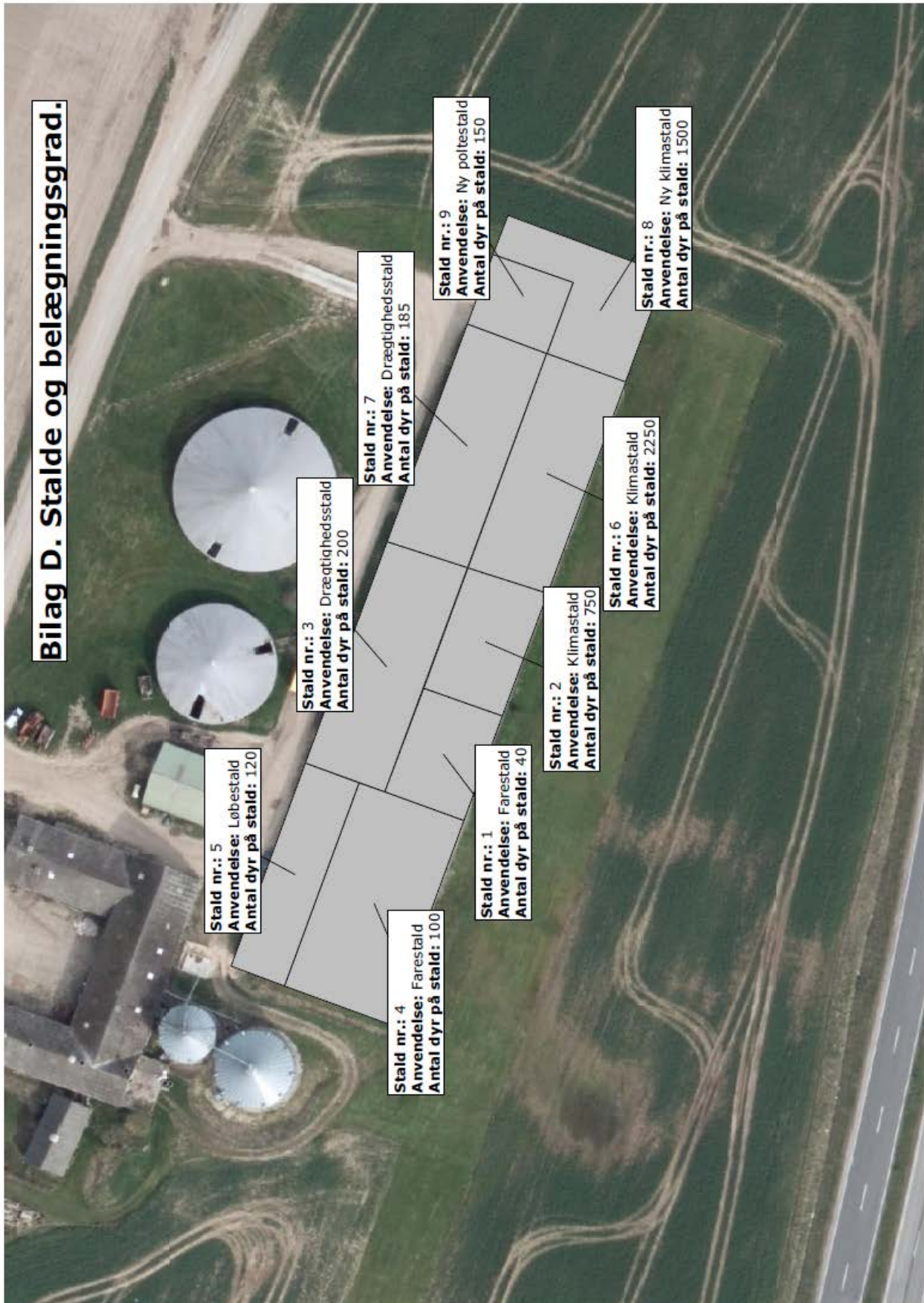
Bilag 4C Koordinater til OML (vedrører OML-beregning fra ansøger)

Bilag C. Koordinater til OML

Bilag 4D Stalde og belægningsgrad (vedrører OML-beregning fra ansøger)

Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder fra anlæg

Retsgrundlag

Holbæk Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i husdyrgodkendelsesloven. Endvidere har kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt¹⁸. Herved har kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg.

Beskyttet natur (naturbeskyttelses-, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet)

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser, også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antal og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse.

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensæt-

¹⁸ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

ning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lagre er i Miljøstyrelsens ansøgningssystem beregnet til 2795 kg N/år i nudrift og 2857 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 62 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Nærmeste Natura 2000 område er Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å (EF-habitatområde nr. 137), der ligger mere end 3 km øst for driftsbygningerne.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen betydningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder. Kommunen vurderer, at udvidelsen har en neutral effekt på Natura 2000 området, der ikke vil forhindre områdets naturtyper og arter i at opnå gunstig bevaringsstatus.

Kategori 2- natur

Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, der ligger ca. 1,3 km syd for ejendommen.

Da området er kategori 2- natur må totalbelastningen med ammoniak fra stald og lager på arealet ikke overskride 1,0 kg N/ha per år.

Efter udvidelsen tilføres samlet 0,0 kg N/ha per år fra stald og lager.

Konsekvensvurdering & konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på kategori 2- naturen

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere overdrev, heder, moser, enge og vandhuller, samt potentielt ammoniakfølsom skov beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1).

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha/år. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen at det ikke er nødvendigt at foretage en vurdering af den berørte natur. For naturområder, hvor merdepositionen er beregnet til mere end 1,0 kg N/ha/år, kan kommunen efter en konkret vurdering af naturområdet, tillade en højere deposition.

Naturpunkt 1:

En mose på ca. 0,5 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger uden for områder udpeget som værdifuldt naturområde, særligt værdifuldt naturområde og økologisk i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for mose ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur (se tabel 1).

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stald og lager har en neutral effekt for det berørte areal (naturpunkt 1) (Tabel I).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune ved eller i nærheden af udbringningsarealer, fremgår af nedenstående tabel. En stor del af de bilag IV-arter, hvis yngle- og rasteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes i kommunen findes primært ved de våde naturtyper.

Bilag IV art	Foretrukket ynglehabitat
Markfirben	Typisk solvendt skråning med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter ex. sandede bakkeområder, grusgrave, heder, stendiger og sydvendte skråninger.
Spidssnudet frø	Vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder især enge og moser.
Springfrø	Vandhuller.
Klokkefrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rug undervands- eller flydebladsvegetation.
Strandtudse	Lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser.
Grønbroget tudse	Lysåbne vandhuller og markoversvømmelser med ringe eller ingen vegetation.
Løvfrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rig undervands- og flydebladsvegetation.
Løgfrø	Lysåbne, vegetationsrige vandhuller med rent vand.
Stor Vandsalamander	Lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Mygblomst	Fugtige enge og i moser med kalk i jorden. Den kan også findes i fugtige lavninger i klitter og i frodige rørsumpe. Især findes den på steder nær kysten. I Holbæk Kommune er den kun registeret på Orø.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen har i ovenstående afsnit vurderet, at den ansøgte drift ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende naturtyper. Bevaringsstatus for eventuelle bilag IV-arter må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rastepladser ikke påvirkes. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

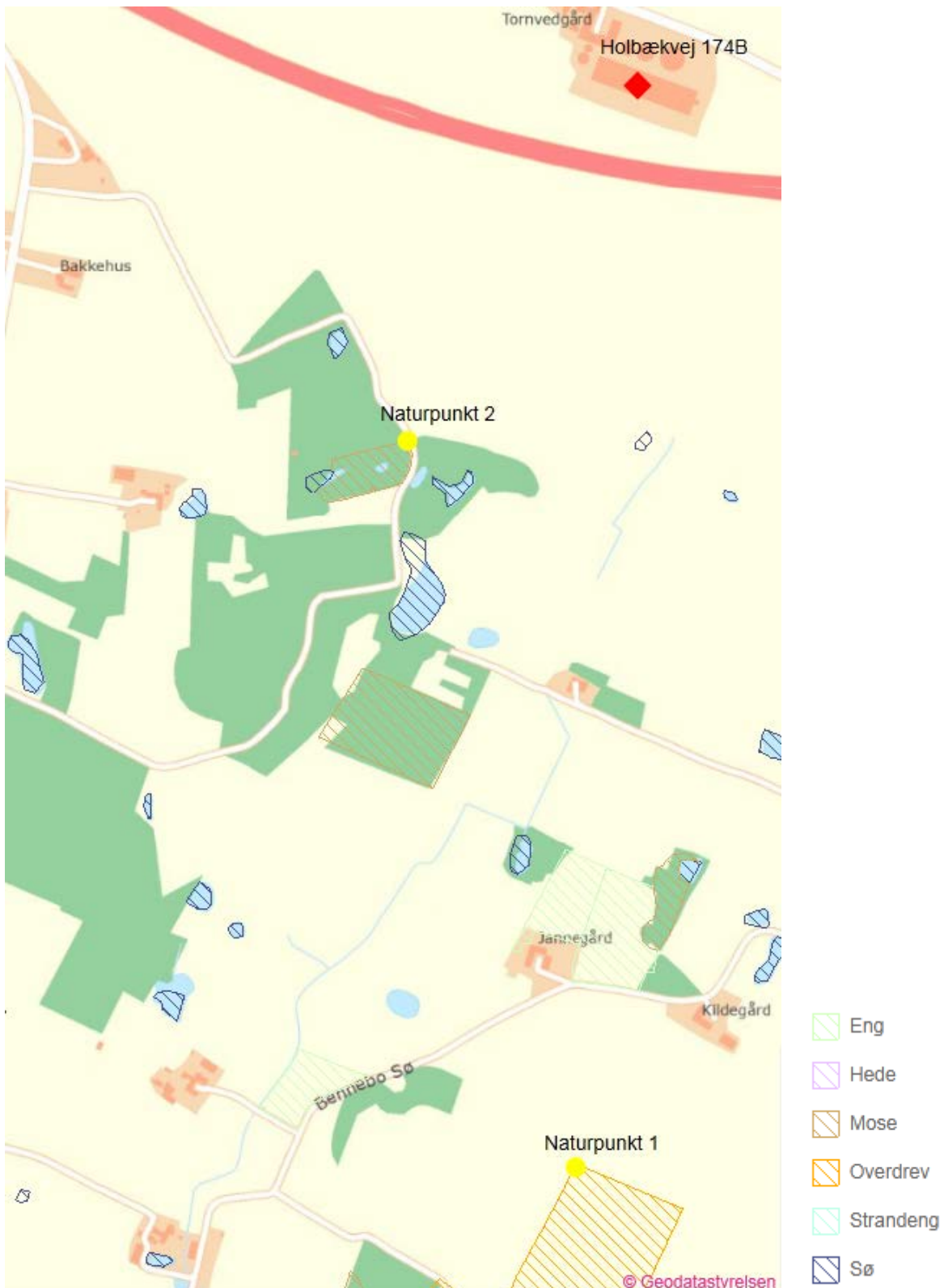

Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter:

Naturpunkt	1	2
Naturtype	Overdrev	Mose
Natur-kategori	2	3
Vurderingsmetode*	C	C
Tålegrænse (kg N/ha per år)	10-20	15-25
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,0	0,1
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	-	(1,0)
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	1,0	-
Afstand fra stald og lager til naturpunkt (m)^	1317	515
Planstatus	-	-

*Vurderingen er foretaget ud fra metode A) sommerbesigtigelse (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet) B) vinterbesigtigelse (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet) C) naturvurdering kontor (på basis af luftfotos, topografi, tidligere besigtigelser, planstatus mv.).

^Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald og lager til naturpunktet.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-2 (gul prik).

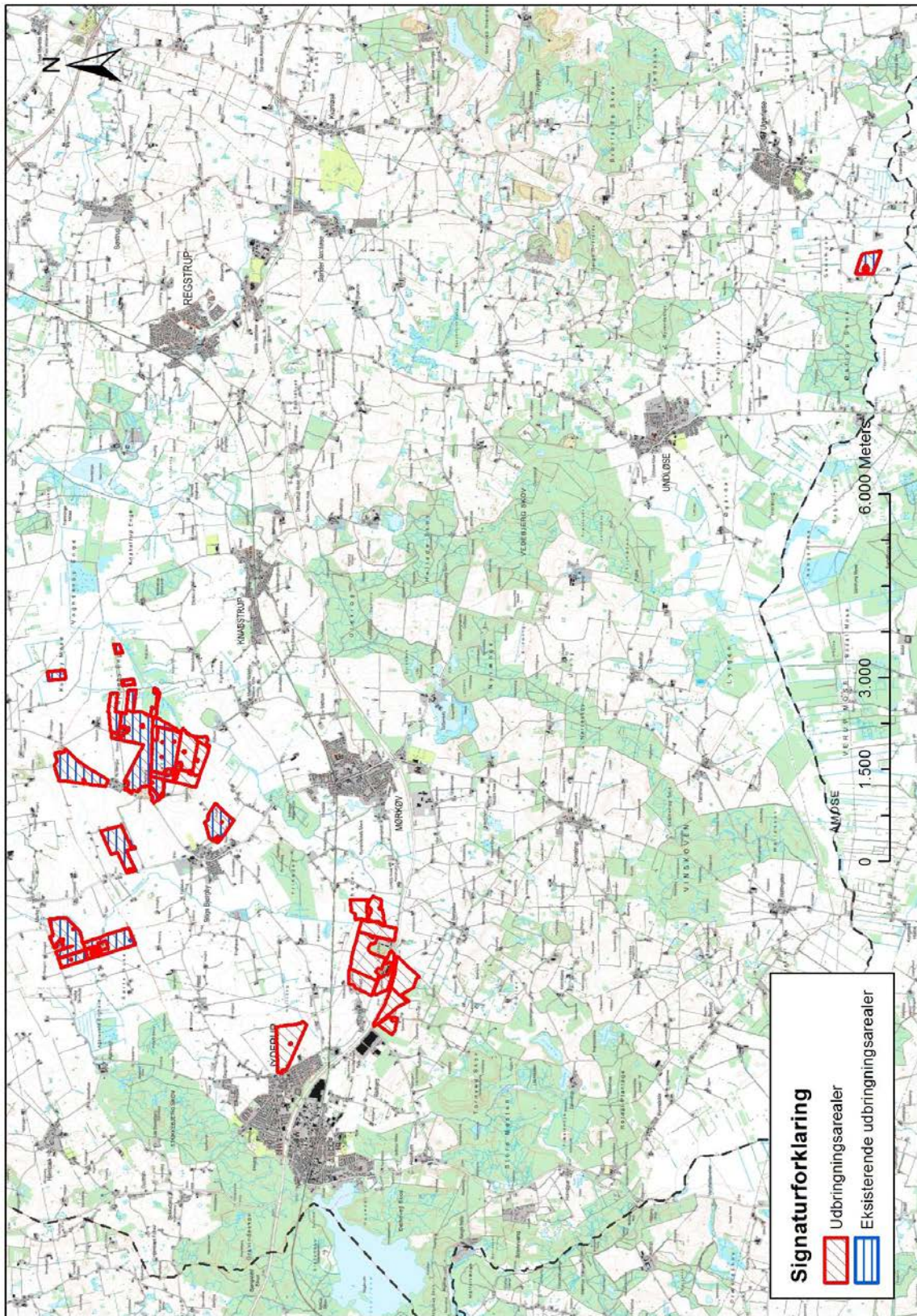

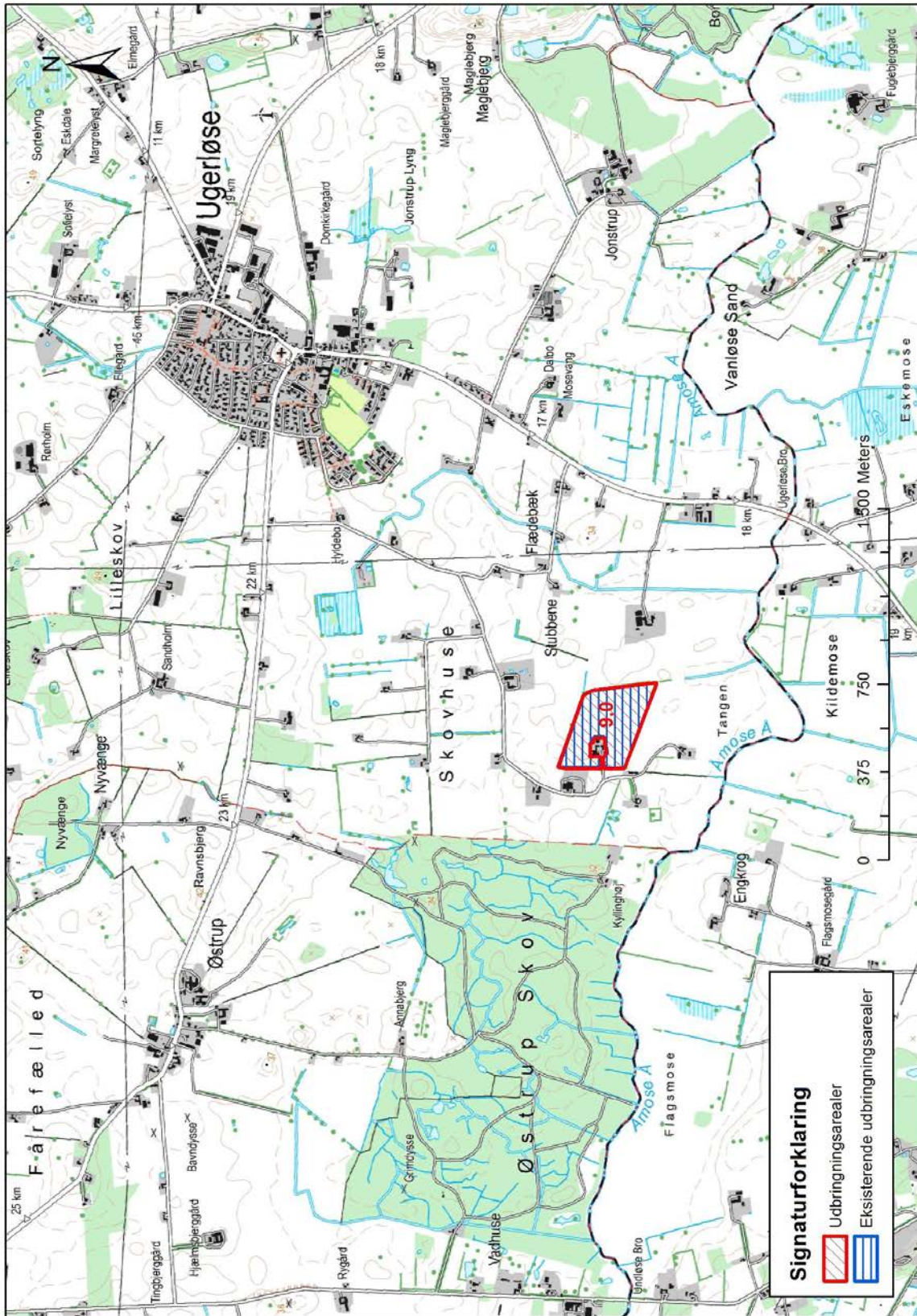
Bilag 6. Udbringningsarealer

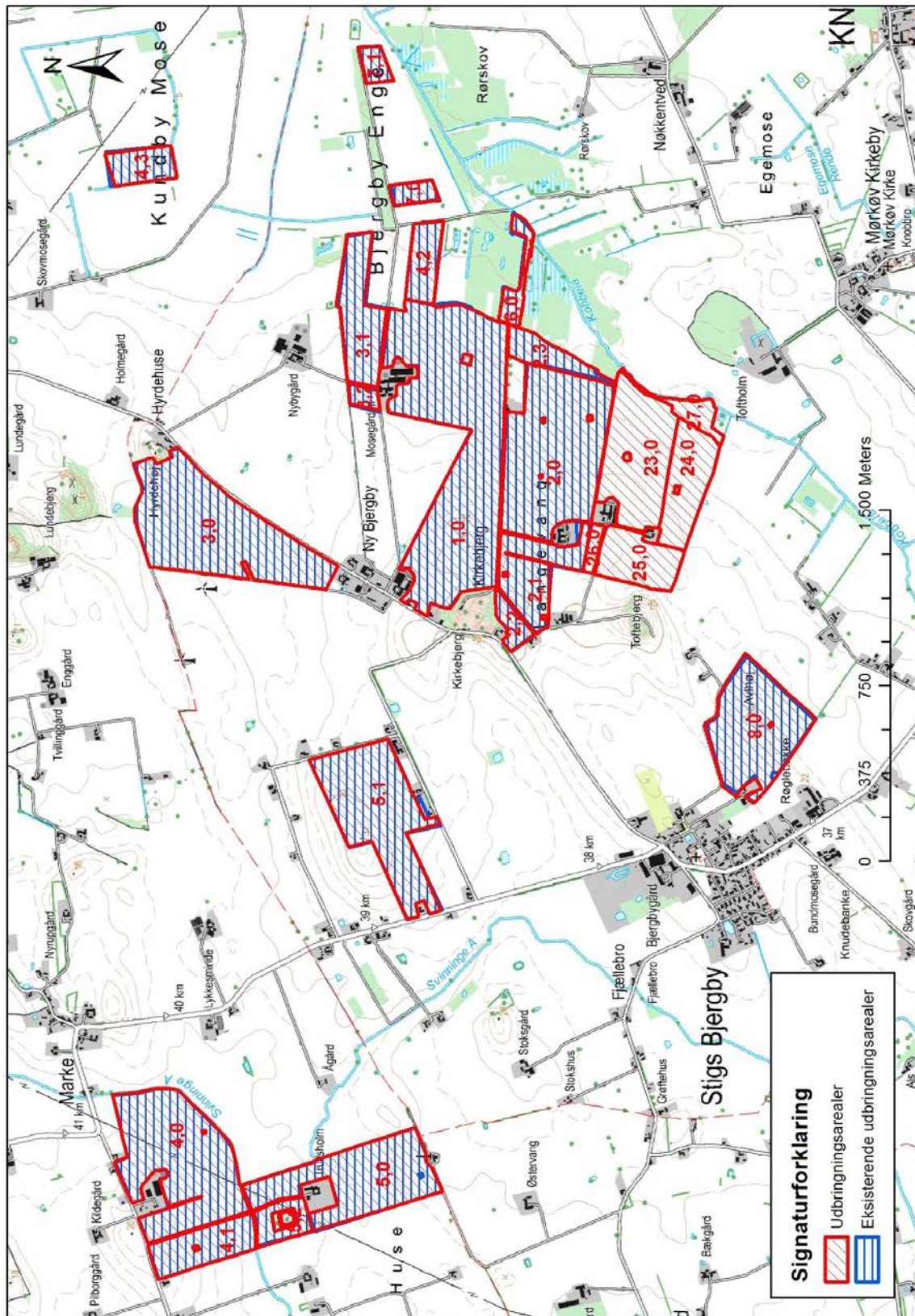
Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
1,0	45,23	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	45,23	0,00	0,00	0,00	45,23	0,00	0,00	0,00
2,0	27,09	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	27,09	0,00	0,00	0,00	27,09	0,00	0,00	0,00
2,1	9,00	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	9,00	0,00	0,00	0,00	9,00	0,00	0,00	0,00
2,2	1,99	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	1,99	0,00	0,00	0,00	1,99	0,00	0,00	0,00
2,3	4,04	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	4,04	0,00	0,00	0,00	4,04	0,00	0,00	0,00
3,0	27,00	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	27,00	0,00	0,00	0,00	27,00	0,00	0,00	0,00
3,1	9,08	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	9,08	0,00	0,00	0,00	9,08	0,00	0,00	0,00
3,2	1,14	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	1,14	0,00	0,00	0,00	1,14	0,00	0,00	0,00
4,0	24,09	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	24,09	0,00	0,00	0,00	24,09	0,00	0,00	0,00
4,1	7,02	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	7,02	0,00	0,00	0,00	7,02	0,00	0,00	0,00
4,2	4,23	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	4,23	0,00	0,00	0,00	4,23	0,00	0,00	0,00
4,3	3,92	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	3,92	0,00	0,00	0,00	3,92	0,00	0,00	0,00
5,0	17,18	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	17,18	0,00	0,00	0,00	17,18	0,00	0,00	0,00
5,1	19,57	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	19,57	0,00	0,00	0,00	19,57	0,00	0,00	0,00
5,2	3,10	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	3,10	0,00	0,00	0,00	3,10	0,00	0,00	0,00
6,0	2,37	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	2,37	0,00	0,00	0,00	2,37	0,00	0,00	0,00
7,0	1,69	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00	1,69	0,00	0,00	0,00
7,1	1,64	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	1,64	0,00	0,00	0,00	1,64	0,00	0,00	0,00
8,0	16,69	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	16,69	0,00	0,00	0,00	16,69	0,00	0,00	0,00
9,0	9,55	Ja	JB6	Nej	S2	S2	9,55	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,55
10,0	7,83	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	7,83	0,00	0,00	0,00	7,83	0,00	0,00	0,00
12,0	7,96	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	7,96	0,00	0,00	0,00	7,96	0,00	0,00	0,00
13,0	12,30	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	12,30	0,00	0,00	0,00	12,30	0,00	0,00	0,00
14,0	25,83	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	25,83	0,00	0,00	0,00	25,83	0,00	0,00	0,00
17,0	11,10	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	11,10	0,00	0,00	0,00	11,10	0,00	0,00	0,00
18,0	8,45	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	8,45	0,00	0,00	0,00	8,45	0,00	0,00	0,00
19,0	16,09	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	16,09	0,00	0,00	0,00	16,09	0,00	0,00	0,00
20,0	10,69	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	10,69	0,00	0,00	0,00	10,69	0,00	0,00	0,00
21,0	5,19	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	5,19	0,00	0,00	0,00	5,19	0,00	0,00	0,00
22,0	24,18	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	24,18	0,00	0,00	0,00	24,18	0,00	0,00	0,00
23,0	15,54	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	15,54	0,00	0,00	0,00	15,54	0,00	0,00	0,00
24,0	8,57	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	8,57	0,00	0,00	0,00	8,57	0,00	0,00	0,00
25,0	7,07	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	7,07	0,00	0,00	0,00	7,07	0,00	0,00	0,00
26,0	1,07	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	1,07	0,00	0,00	0,00	1,07	0,00	0,00	0,00
27,0	2,52	Ja	JB11	Nej	S2	S2	0,00	2,52	0,00	0,00	0,00	2,52	0,00	0,00	0,00
Total	399,98						9,55	390,43	0,00	0,00	0,00	390,43	0,00	0,00	9,55

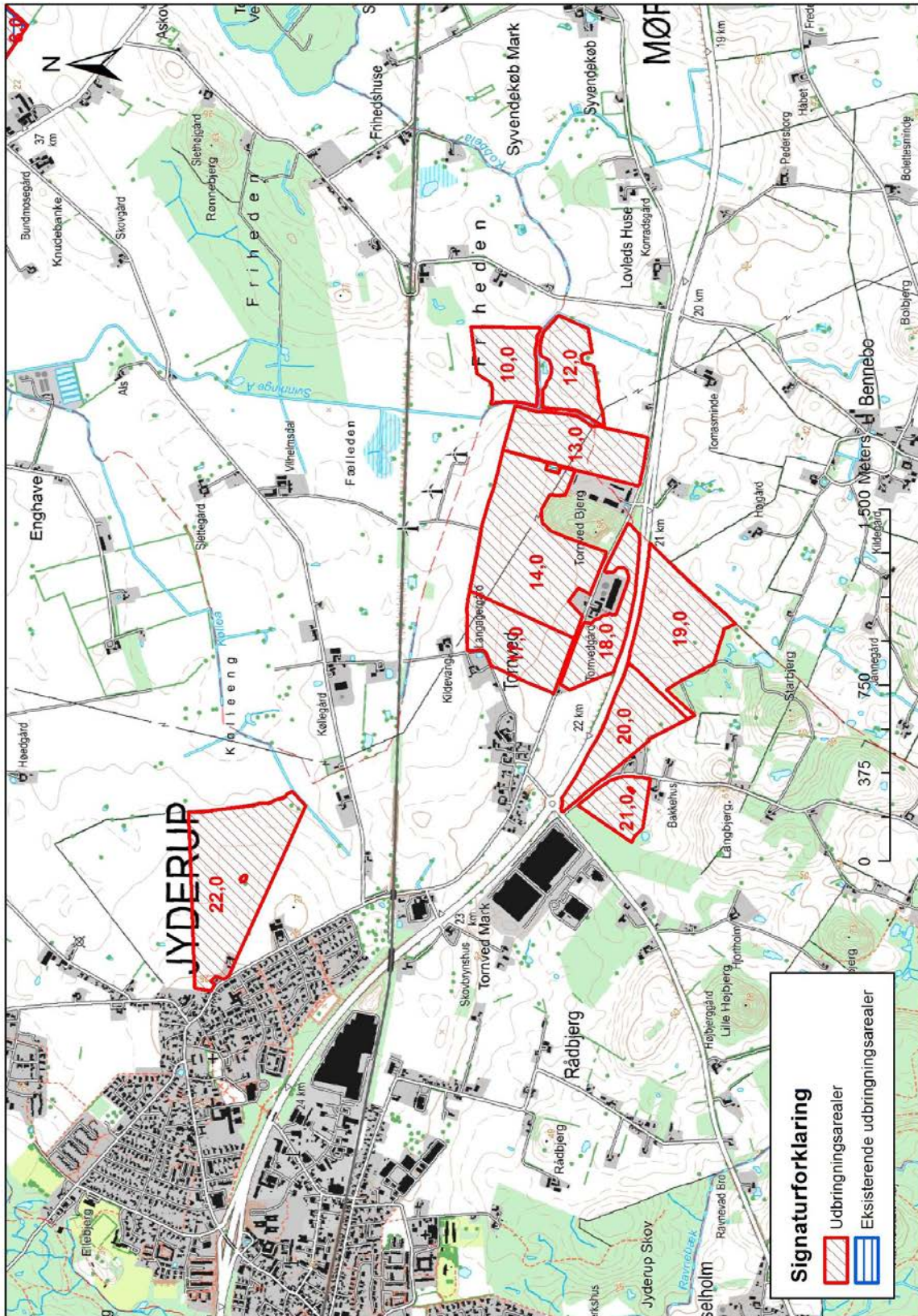

Bilag 7. Kort over udbringningsarealer

Bilag 8. Natura 2000-områder – marine udpegningsgrundlag og trusler

Isefjord

Natura 2000 område	Marine udpegningsgrundlag	Trussel	Natura 2000-plan 2009-2015 ¹⁹
Nr. 153 - Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig	Nr. 1110 – Havdækkede sandbanker	Fiskeri, uddybning, eutrofiering, rekreativ	<p>Det vurderes, at belastningen af de marine habitatnaturtyper med næringsstoffer fortsat er for stor, hvilket ses af bl.a. den massive forekomst af trådalger indenfor habitatområdet. Belastningen resulterer i nedsat sigtdybde, begrænsning af ålegræssets dybdeudbredelse samt hyppige tilfælde af iltsvind ved bunden. Bundfaunaens sammensætning påvirkes af disse forhold og dermed fødegrundlaget for hvinand og edderfugl, der i forskellig grad lever af hvirvelløse dyr på bunden.</p> <p>Toppet skallesluger og stor skallesluger, der begge lever af fisk, påvirkes også negativt.</p> <p>De lysåbne naturtyper er påvirkede af for høj tilførsel af luftbåret kvælstof. Laveste tålegrænse er nået eller overskredet for naturtyperne forklit, grå/grøn klit, klithede, klitlavning, enebærklit samt for søtøpen kransnålalgesø.</p>
	Nr. 1150 - *Kystlaguner og strandsøer	Saltpåvirkning pga. kysterosion	
	Nr. 1160 - Lavvandede bugter	Fiskeri, uddybning, eutrofiering, rekreativ, miljøfarlige stoffer	
Nr. 155 - Udbyvig	Nr. 1160 - Lavvandede bugter	Fiskeri, uddybning, eutrofiering, rekreativ	Dertil kommer at selve vigen foruden at modtage kvælstof fra luften også trues af næringsstofbelastningen fra drænvand fra gødede marker og af spildevand fra spredt bebyggelse eller andre punktkilder. Selve Udby Vig (naturtype 1140 og 1160) vurderes fortsat at have for stor belastning med næringsstoffer, hvilket ses bl.a. af forekomsten af trådalger i området.

¹⁹ <http://svana.dk/natur/natura-2000/natura-2000-planer/natura-2000-planer-2009-15/>

Nr. 235 - Jægerspris Skydeterræn	Nr. 1140 – Mudder- og sandflader blottet ved ebbe		I Isefjorden er belastningen med kvælstof og fosfor for stor på grund af næringsstoffer, der dels er ophobet i bunden og dels tilføres fra land. Næringsstofferne vurderes her at være en trussel mod de marine naturtypers gunstige bevaringsstatus. Den for høje belastning med næringsstoffer ses bl.a. af forekomsten af trådalger indenfor Natura 2000-området.
	Nr. 1160 - Lavvandede bugter	Fiskeri, uddybning, eutrofiering, rekreativ, miljøfarlige stoffer	
Nr. 244 - Kyndby kyst	Nr. 1110 - Havdækkede sandbanker	Fiskeri, uddybning, eutrofiering, rekreativ	De marine naturtyper i Isefjord belastes med kvælstof og fosfor stammende fra næringsstoffer ophobet i bundmaterialet og næringsstoffer tilført fra land. Næringsstofbelastningen vurderes at være en trussel for de marine naturtyper i fjorden. Den for høje belastning med næringsstoffer ses bl.a. af forekomsten af trådalger indenfor Natura 2000-området.
	Nr. 1140 – Mudder- og sandflader blottet ved ebbe		
	Nr. 1160 - Lavvandede bugter	Fiskeri, uddybning, eutrofiering, rekreativ, miljøfarlige stoffer	
	Nr. 1170 - Rev		
Nr. 239 - Ryegård Dyrehave, Bramsnæs og Garveriskov, Egernæs med holme og Fuglsø	Nr. 1160 - Lavvandede bugter	Fiskeri, uddybning, eutrofiering, rekreativ, miljøfarlige stoffer	Målsætningen for Isefjord om et upåvirket eller kun svagt påvirket plante- og dyreliv er ikke opfyldt. Årsagen er en for stor belastning af fjorden med næringsstoffer, spildevand og miljøfarlige stoffer. Tilførslen af kvælstof sker fra land, og skyldes især lokale men også regionale forhold. Skibstrafikken belaster fjorden med udledning af kølevand. Belastningen af Isefjord med næringsstoffer og miljøfarlige stoffer vurderes at være en trussel for de marine naturtypers gunstige bevaringsstatus. Den for høje belastning med næringsstoffer ses bl.a. af forekomsten af trådalger indenfor Natura 2000 området.
Nr. 145 - Ejby Ådal og omliggende kystkrænter	Ingen marine udpegninger		

Jammerland Bugt

Natura 2000 område	Marine udpegningsgrundlag	Trussel	Natura 2000-plan 2009-2015
Nr. 157 - Åmose, Tissø, Halleby Å og Flasken	Nr. 1130 – Flodmundinger	Eutrofiering,	Områdets flodmunding (Flasken) trues også af næringsstofbelastning fra land (drænvand fra gødede marker, overløb fra rensningsanlæg, spredt bebyggelse mv.). Næringsstofbelastning fra land håndteres via vandplanlægningen.)
	Nr. 1150 - *Kystlaguner og strandsøer	Eutrofiering,	

*)prioriterede naturtype

Bilag 9. Hvidbog – Høring af udkast til miljøgodkendelse

Udkast til miljøgodkendelse har været i 6 ugers høring indtil den 22. februar 2017.

Kommunen har modtaget svar fra henholdsvis

- Ansøger
- Jesper Jørgensen, Tornved Byvej 21, 4450 Jyderup

Kommunen har udarbejdet nedenstående overblik af de indkomne bemærkninger. Nedenstående fremgår også kommunens kommentarer, samt hvilken konsekvens bemærkningerne i svarene har med hensyn til den endelige miljøgodkendelse.

Svar fra ansøger via dennes konsulent

1. Ønsker at aflæsning af el- og vandforbrug skal ske kvartalsvis i stedet for månedsvi.

Svar fra ansøger via email fra Jesper Jørgensen

2. Beskriver intentionerne ved gylleudbringning – blandt andet at der tages hensyn til vind, vejr, helligdage og fester.
3. Nævner et system til varsling af gyllekørsel, som alle kan leve med.

Svar fra Jesper Jørgensen

4. Bakker udvidelsen af husdyrproduktionen op bare ansøger og omkringboende i god tone og godt naboskab kan fortsætte det gode, tætte samarbejde og den gensidige forståelse. Henviser til møde med ansøger.
5. Henstiller kraftigt til at både lugt- og fluegener begrænses maksimalt.
6. Henstiller at området, hvor ejendommen Tornved Byvej 21 er beliggende, betragtes som byzone.
7. Håber at almindelige fluer begrænses ved anvendelse af rovfluer i staldene.
8. Håber at krav ventilation overholdes, så lugtgener minimeres.
9. Håber at fast overdækning på gyllebeholdere som hidtil kun åbnes i korte perioder i forbindelse med gylleudbringning.
10. Håber at gylle så vidt muligt nedfældes.
11. Håber at gylle ikke udbringes på nærliggende marker ved udsigt til østlig eller sydøstlig vindretning.
12. Håber at gylle udbringes ved udsigt til regn
13. Håber at gylle udbringes, så kortvarigt som muligt – 1-2 gange årligt.
14. Håber at transport af gylle til udbringning sker over markerne eller med lastbil, og at eventuelt jord på vejen efterfølgende rengøres.
15. Håber at der via sms, email eller Facebook orienteres om kommende udbringning af gylle.
16. Håber at gylle ikke udbringes på nærliggende marker på dagen og dagene op til de af naboer indmeldte datoer for fester og lignende.

Kommunens kommentarer

1. Holbæk Kommune vurderer, at aflæsning af vand og el hver måned er BAT, idet det i tilfælde af fejl på anlægget er med til at modvirke unødvendig ressourceforbrug. Vilkåret fastholdes derfor i endelig miljøgodkendelse.

- 2.-3. Holbæk Kommune vurderer, at ansøgers beskrivelse af gylleudbringning lever op til gældende regler, og at de beskrevne hensyn og et varslingsystem vil give færre gener for omkringboende som følge af gylleudbringning.
4. Holbæk Kommune finder det eksisterende samarbejde og den gensidige forståelse positivt og, at det med baggrund i ansøgers beskrivelse af gylleudbringning og varsling heraf kan fortsætte.
5. Det ansøgte projekt lever op til de kriterier for lugtgene, som er givet i husdyrgodkendelsesloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Holbæk Kommune vurderer derfor, at der ikke er hjemmel til at kræve yderligere begrænsning med hensyn til lugtgene.
Se punkt 7 for kommentar vedrørende fluer.
6. Ejendommen Tornved Byvej 21 og hele landsbyen Tornved ligger længere væk fra Holbækvej 174B end lugtgenafstanden for byzone (527 meter). Det vil derfor ikke gøre nogen forskel, selvom dette område blev betragtet som byzone.
7. Ansøger har i sin ansøgningstekst beskrevet fluebekæmpelse. Dette er tilføjet tekst i afsnit 5.2 i endelig miljøgodkendelse.
Det kan endvidere oplyses, at såfremt der efterfølgende opstår problemer med fluegene, kan kommunen stille krav om fluebekæmpelse.
8. Holbæk Kommune fører tilsyn med, at vilkår 5.1.1, 5.1.2 og 5.1.3 vedrørende særskilte krav til ventilationsanlægget overholdes.
Endvidere har ansøger i sin ansøgningstekst beskrevet, at der foretages daglige tjek og løbende service på produktionsanlægget. Holbæk Kommune vurderer, at dette også omfatter ventilationsanlægget. Ansøgers beskrivelse er tilføjet tekst i afsnit 7.1 i endelig miljøgodkendelse.
9. Det følger af generelle regler, at fast overdækning på gyllebeholdere kun må åbnes kortvarigt i forbindelse med tømning af beholder.
- 10.-13. Meget af det ønskede er opfyldt gennem ansøgers beskrivelse af gylleudbringning og de generelle regler for gylleudbringning.
Det kan i øvrigt bemærkes, at det er praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.
Holbæk Kommune vurderer på denne baggrund, at der ikke grundlag for at stille særskilte krav til gylleudbringning.
14. Samtidig med miljøgodkendelsen til husdyrproduktionen bliver der givet særskilt miljøgodkendelse til at etablere gylleledning under Holbækvej og Skovvejen. Gylle til udbringning på arealer hørende til Holbækvej 174B vil blive pumpet gennem gylleledning og vil således ikke blive transporteret via offentlig vej.
- 15.-16. Ansøger har nævnt, at der vil blive et system for varsling af gylleudbringning, og at der ved udbringning vil blive taget hensyn til helligdage og fester.
På denne baggrund finder Holbæk Kommune, at der kan etableres et hensigtsmæssigt varslingsystem, hvor der tages hensyn til omkringboende.